विमुक्त जाती व भटक्या जमाती कल्याण समिती

२०१५-२०१६

(तेरावी महाराष्ट्र विधानसभा)

जिल्हा परिषद, भंडारा यांच्या सेवेतील विमुक्त जाती व भटक्या जमातीचे अधिकारी/कर्मचारी यांची भरती, बढती, आरक्षण व अनुशेष तसेच त्यांचेसाठी राबविण्यात येणाऱ्या विविध कल्याणकारी योजनांसंबंधीचा

दुसरा अहवाल

सत्यमेव जयते

(हा अहवाल विधानसभेस/विधानपरिषदेस दिनांक जुलै, २०१५ रोजी सादर करण्यात आला.)

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

विधान भवन, मुंबई

जुलै, २०१५

विमुक्त जाती व भटक्या जमाती कल्याण समिती

२०१५-२०१६

(तेरावी महाराष्ट्र विधानसभा)

जिल्हा परिषद, भंडारा यांच्या सेवेतील विमुक्त जाती व भटक्या जमातीचे अधिकारी/कर्मचारी यांची भरती, बढती, आरक्षण व अनुशेष तसेच त्यांचेसाठी राबविण्यात येणाऱ्या विविध कल्याणकारी योजनांसंबंधीचा

दुसरा अहवाल

एचबी १०६२-१

विमुक्त जाती व भटक्या जमाती कल्याण समिती
(२०१५-२०१६)

समिती प्रमुख

१) श्री. बाळासाहेब सानप, वि.स.स.

सदस्य

२) श्री. सुधाकर कोहळे, वि.स.स.
३) श्री. प्रभुदास भिलावेकर, वि.स.स.
४) श्री. विजय रहांगडाले, वि.स.स.
५) श्री. महेश चौघुले, वि.स.स.
६) डॉ. तुषार राठोड, वि.स.स.
७) श्री. किशोर पाटील, वि.स.स.
८) श्री. सुरेश धानोरकर, वि.स.स.
९) श्री. कुणाल पाटील, वि.स.स.
१०) डॉ. संतोष टारफे, वि.स.स.
११) श्री. भाऊसाहेब पाटील-चिकटगांवकर, वि.स.स.
१२) श्री. महादेव जानकर, वि.प.स.
१३) श्री. रामराव वडकुते, वि.प.स.
१४) श्री. राजेंद्र जैन, वि.प.स.
१५) श्री. हरिसिंग राठोड, वि.प.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय :

(१) डॉ. अनंत कळसे, प्रधान सचिव,
(२) श्री. राजेश तारवी, उप सचिव,
(३) श्रीमती सायली कांबळी, अवर सचिव,
(४) श्री. दामोदर गायकर, कक्ष अधिकारी.

सन २०१५-२०१६ या वर्षाकरिता मा. अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा व मा. सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांनी अनुक्रमे दिनांक १ मे, २०१५ व दिनांक २१ मे, २०१५ रोजी विमुक्त जाती व भटक्या जमाती कल्याण समिती नामनिर्देशित केली आहे.

विमुक्त जाती व भटक्या जमाती कल्याण समिती
(२०१३-२०१४)

समिती प्रमुख

१) डॉ. नामदेव उसेंडी, वि.स.स.

सदस्य

२) श्री. अशोक जाधव, वि.स.स.
३) श्री. सिताराम घनदाट, वि.स.स.
४) श्री. बळीराम सिरसकर, वि.स.स.
५) श्री. शंकरराव गडाख, वि.स.स.
६) श्री. गणपत गायकवाड, वि.स.स.
७) श्री. पृथ्वीराज साठे, वि.स.स.
८) श्री. प्रकाश (अण्णा) शेंडगे, वि.स.स.
९) श्री. विजयकुमार देशमुख, वि.स.स.
१०) श्री. नरेंद्र भोंडेकर, वि.स.स.
११) श्री. संजय (बंडू) जाधव, वि.स.स.
१२) श्री. विजय सावंत, वि.प.स.
१३) श्री. मुझफ्फर हुसेन, वि.प.स.
१४) श्री. राम पंडागळे, वि.प.स.
१५) श्री. भगवानराव साळुंखे, वि.प.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय :

(१) डॉ. अनंत कळसे, प्रधान सचिव,
(२) श्री. जितेंद्र भोळे, उप सचिव,
(३) श्रीमती सायली कांबळी, अवर सचिव,
(४) श्री. दामोदर गायकर, कक्ष अधिकारी.

अनुक्रमणिका

अनुक्रमांक	विषय		पृष्ठ क्रमांक
१	प्रस्तावना	...	(सात)
२	अहवाल	...	१
३	परिशिष्ट " एक " (जिल्हा परिषद, भंडारा येथील कार्यालयास दिनांक २४ सप्टेंबर २०१३ रोजी दिलेल्या भेटीच्या वेळी प्राप्त झालेली माहिती.)	...	१५
४	परिशिष्ट " दोन " (दिनांक १७ जून २०१५ रोजी विभागीय सचिवांच्या साक्षीच्या वेळी प्राप्त झालेली माहिती.)	...	२३
५	परिशिष्ट " तीन " (समितीच्या बैठकींचे संक्षिप्त कार्यवृत्त)	...	३३

..

प्रस्तावना

मी विमुक्त जाती व भटक्या जमाती कल्याण समितीचा समिती प्रमुख, समितीने अधिकार दिल्यावरून समितीचा (सन २०१५-२०१६) दुसरा अहवाल सभागृहास सादर करीत आहे.

सन २०१५-२०१६ या वर्षासाठी विमुक्त जाती व भटक्या जमाती कल्याण समिती दिनांक २२ मे, २०१५ रोजी गठित झाली.

विधानसभा नियमावलीतील नियम २३८ अन्वये या समितीकडे खालीलप्रमाणे कामे सोपविण्यात आली आहेत :–

(एक) विमुक्त जाती व भटक्या जमाती यांच्या कल्याणासाठी असलेल्या राज्य शासनाच्या विविध योजनांचे परीक्षण करणे आणि राज्य शासनाने, त्यासंबंधात काय उपाययोजना करावी या विषयाची माहिती दोन्ही सभागृहांना सादर करणे.

(दोन) राज्य शासनाने आपल्या नियंत्रणाखालील सेवांमध्ये व पदांवर (सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रम, सांविधिक आणि निमसरकारी संस्था यातील नेमणुका धरून) विमुक्त जाती व भटक्या जमाती यांना योग्य प्रमाणात प्रतिनिधित्व मिळावे यासाठी केलेल्या उपाययोजनांचे परीक्षण करणे.

(तीन) राज्य शासनाच्या कक्षेत येणाऱ्या विमुक्त जाती व भटक्या जमाती यांच्या कल्याणासंबंधातील सर्व बाबींवर सर्वसाधारणतः विचारविनिमय करणे आणि दोन्ही सभागृहांना त्याबाबत अहवाल देणे.

(चार) समितीने सुचविलेल्या उपाययोजनांबाबत राज्य शासनाने केलेल्या कार्यवाहीविषयी दोन्ही सभागृहांना माहिती देणे.

(पाच) सभागृहाने किवा अध्यक्षांनी समितीकडे विनिर्देशपूर्वक निर्दिष्ट केलेल्या बाबींचे परीक्षण करणे.

सन २०१३-२०१४ या वर्षासाठी गठित केलेल्या विमुक्त जाती व भटक्या जमाती कल्याण समितीने जिल्हा परिषद, भंडारा यांच्या सेवेतील विमुक्त जाती व भटक्या जमातीचे अधिकारी व कर्मचारी यांची भरती, बढती, आरक्षण व अनुशेष तसेच त्यांचेसाठी राबविण्यात येणाऱ्या विविध कल्याणकारी योजनांसंदर्भात सदर कार्यालयास दिनांक २४ सप्टेंबर, २०१३ रोजी भेट देऊन तेथील संबंधित अधिकाऱ्यांशी चर्चा केली. समितीला प्रश्नावलीच्या संदर्भात पुरविलेल्या लेखी माहितीच्या आधारे व समितीने संबंधित कार्यालयास दिलेल्या भेटीच्या वेळी अधिकाऱ्यांनी समितीला दिलेल्या

माहितीच्या आधारे अधिक माहिती घेण्यासाठी दिनांक १७ जून, २०१५ रोजी विधान भवन, मुंबई येथे प्रधान सचिव, ग्रामविकास विभाग, प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय विभाग, व सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग (मागासवर्ग कक्ष) यांची साक्ष घेतली. साक्षीच्या वेळी सचिवांनी दिलेल्या माहितीचा सर्वंकष विचार करून समितीने त्या संदर्भातील आपले अभिप्राय व शिफारशी या अहवालात समाविष्ट केल्या आहेत.

अहवालातील परिशिष्ट " एक " व " दोन " मध्ये जिल्हा परिषद, भंडारा यांच्याकडून प्राप्त झालेली माहिती तसेच परिशिष्ट " तीन " मध्ये समितीच्या बैठकीचे संक्षिप्त कार्यवृत्त समाविष्ट करण्यात आले आहे. समितीने दिनांक २३ जुलै, २०१५ रोजी प्रारुप अहवालावर विचार करून तो संमत केला.

जिल्हा परिषद, भंडारा यांच्या कार्यालयातील संबंधित अधिकारी आणि प्रधान सचिव, ग्रामविकास विभाग, प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय विभाग व सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग (मागासवर्ग कक्ष) यांनी साक्षीच्या वेळी समितीसमोर उपस्थित राहून समितीला आवश्यक ती माहिती देऊन सहकार्य केल्याबद्दल समिती त्यांची आभारी आहे.

विधान भवन :
मुंबई,
दिनांक : २३ जुलै, २०१५.

बाळासाहेब सानप,
समिती प्रमुख,
विमुक्त जाती व भटक्या जमाती कल्याण समिती.

अहवाल

जिल्हा परिषद, भंडारा

महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या विमुक्त जाती व भटक्या जमाती कल्याण समितीस प्राप्त झालेल्या लेखी माहितीच्या अनुषंगाने समितीने दिनांक २४ सप्टेंबर, २०१३ रोजी जिल्हा परिषद, भंडारा यांच्या कार्यालयास भेट देऊन विमुक्त जाती व भटक्या जमाती प्रवर्गातील उमेदवारांची भरती, बढती, आरक्षण व अनुशेष तसेच त्यांच्यासाठी राबविण्यात येणाऱ्या विविध कल्याणकारी योजनांची माहिती घेतली.

समितीने भंडारा जिल्हा परिषदेतील वर्ग-१ ते ४ मधील (तांत्रिक/अतांत्रिक) पदांची सरळसेवा भरतीसाठी अवलंबिण्यात येत असलेली कार्यपद्धती तसेच वरिष्ठ सहायक लिपिक सरळसेवेने भरलेल्या २६ पदांपैकी विमुक्त जाती व भटक्या जमातीसाठी किती पदे आरक्षित आहेत, २६ लिपिकांची पदे भरताना बिंदूनामावलीची तपासणी करण्यात आली होती काय, याबाबत विचारणा केली असता मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी विदित केले की, जिल्हा परिषदेतील आणि वर्ग-१ व वर्ग-२ ची पदे शासनस्तरावरून व वर्ग-३ आणि वर्ग-४ ची पदे जिल्हा परिषदेच्या स्तरावर भरण्यात येतात. जिल्हा परिषदेने जिल्हा सेवा भरती नियम, १९६७ नुसार सेवा प्रवेश नियम तयार केले आहेत. शासनाने वेळोवेळी केलेल्या सुधारणांप्रमाणे त्या त्या पदाच्या अर्हतेनुसार उमेदवारांची नियुक्ती करण्यात येते. जिल्हा परिषदेत पदोन्नतीने ५० टक्के आणि सरळसेवेने ५० टक्के पदे भरली जातात. त्यामध्ये विमुक्त जाती व भटक्या जमाती मधील प्रवर्ग (अ) मध्ये ३, प्रवर्ग (ब) मध्ये २.५, प्रवर्ग (क) मध्ये ३.५ आणि प्रवर्ग (ड) मध्ये २ टक्के अशा प्रकारे आरक्षण लागू केले आहे. भटक्या जमाती (ब) प्रवर्गासाठी १ पद आणि भटक्या जमाती (क) प्रवर्गासाठी १ पद राखीव आहे. उमेदवारांची भरती करताना १०० पदे भरल्यानंतर त्यातील ११ पदे विमुक्त जाती व भटक्या जमातीसाठी राखीव असतात. विभागीय आयुक्त स्तरावर स्पर्धा परीक्षा घेतली जाते आणि त्यातून उमेदवारांची निवड केली जाते. वरिष्ठ सहायकाची (लिपिक) सरळसेवेची एकूण २६ मंजूर पदांपैकी २ पदे विमुक्त जाती व भटक्या जमातीसाठी आरक्षित आहेत.

समितीने, वरिष्ठ सहायक (लिपिक) सरळसेवेने पदे भरताना मागासवर्गीय कक्षाकडून सन २०१२ मध्ये रोस्टरची तपासणी केल्यानंतर भरती करण्यात आली होती काय, अशी विचारणा केली असता सहायक आयुक्त, मागासवर्ग कक्ष यांनी विदित केले की, वरिष्ठ सहायकाच्या सरळसेवेचे रोस्टर दिनांक ३१ डिसेंबर, २०१२ रोजी तपासण्यात आले आहे. त्यानंतर दिनांक २ एप्रिल, २०१३ रोजी मंजुरी देण्यात आली आहे. त्यावेळेस वरिष्ठ सहायक (लिपिक) यांची

पदसंख्या २५ होती. त्यापैकी विमुक्त जाती व भटक्या जमातीच्या दोन उमेदवारांची रोस्टरप्रमाणे भरती केली आहे.

समितीने, आरोग्य सहायक ४० टक्के (पुरुष) आणि आरोग्यसेवक ५० टक्के (पुरुष) यांची भरतीपद्धत व त्यांची जास्तीची भरलेली १५ पदे याबाबत विचारणा केली असता, मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यांकडून माहिती देण्यात आली की, पूर्वी आरोग्यसेवकाची ९० टक्के आणि १० टक्केप्रमाणे पदे भरली जात होती. त्यानंतर शासनाने दिनांक ४ जून २००३ रोजी एक शासन निर्णय निर्गमित केला होता. त्यानुसार आरोग्यसेवकाची सरळसेवेने (नामनिर्देशन) ४० टक्के पदे भरावयाची होती आणि ५० टक्के आरोग्यसेवकांची पदे हंगामी तत्वावर भरावयाची होती, तसेच १० टक्के पदे पदोन्नतीने भरण्याबाबत सांगितले आहे. जिल्हा परिषदेत आरोग्यसेवकाची पदे ५० टक्केप्रमाणे हंगामी तत्त्वावर भरावयाची असल्याने १२ पदांची जाहिरात देऊन भरली जाणार होती. तथापि, यामध्ये फक्त ३ उमेदवारच पात्र ठरले होते. हंगामी मलेरिया फवारणी कर्मचाऱ्यांची पदे भरावयाची असल्यामुळे आताची रिक्त पदे त्यातून भरली जातील.

जिल्हा परिषदेतील आरोग्यसेवक (महिला) या पदाची माहिती देण्याबाबत समितीने सांगितले असता मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांनी आरोग्यसेवक (महिला) यांची एकूण २२७ पदे मंजूर असून २१४ पदे भरलेली आहेत व १३ पदे रिक्त आहेत. यापैकी विमुक्त जाती व भटक्या जमाती प्रवर्गातील ३ पदाचा अनुशेष आहे. यामध्ये 'अ', 'ब' आणि 'ड' प्रवर्गात पात्र उमेदवार उपलब्ध झाले नाहीत. ही पदे लवकरच भरण्यात येतील असे विदित केले.

समितीने इयत्ता पाचवी ते सातवीमधील मुलींना किती शिष्यवृत्ती दिली जाते याबाबत माहिती देण्यास सांगितले असता समाजकल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद यांनी समितीस माहिती दिली की, इयत्ता पाचवी ते सातवीमधील मुलींना महिना ६० रुपये प्रमाणे वर्षाला ६०० रुपये शिष्यवृत्ती दिली जाते. याकरिता संबंधित विद्यार्थ्यांकडून अर्ज तसेच बँक खाते संदर्भात माहिती मागवून घेतो. विद्यार्थ्यांचे बँकेत खाते उघडण्याची प्रक्रिया ऑनलाईन पद्धतीने राबविण्याचे योजले आहे. सन २००९-२०१० मध्ये इयत्ता पाचवी ते सातवीमधील मुलींना शिष्यवृत्ती दिलेली नव्हती. सन २०१०-२०११ या आर्थिक वर्षात एकूण ३२२५ विद्यार्थीनींना १८ लाख ८५ हजार २०० रुपये शिष्यवृत्ती दिली आहे.

समितीने, शालेय विद्यार्थीनींना गणवेष दिला जातो काय, अशी विचारणा केली असता समाजकल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद यांनी इयत्ता पहिली ते आठवीपर्यंतच्या सर्व मुलींना गणवेष दिला जातो. गणवेषासाठी प्रत्येक विद्यार्थीनींना ४०० रुपये दिले जातात, या ४०० रुपयांमध्ये त्यांनी गणवेष शिवून घेणे अपेक्षित असते अशी समितीस माहिती दिली.

समितीने, दौऱ्याच्या दरम्यान दोन ते तीन आश्रमशाळांना भेटी दिल्या होत्या. भेटी दिलेल्या शाळांची स्थिती अतिशय वाईट असल्याचे समितीच्या निदर्शनास आले. केंद्र प्रमुख आणि विस्तार अधिकाऱ्यांनी जिल्हा परिषदांच्या शाळेत अचानकपणे तपासणी करण्याची गरज आहे. शाळेत किती विद्यार्थी उपस्थित असतात, शिक्षक वेळेवर येतात किंवा कसे याबाबतची अद्ययावत माहिती एका नोंदवहीमध्ये नोंद केली पाहिजे. सद्य:स्थितीत शाळा तपासणीसाठी लागणाऱ्या विस्तार अधिकाऱ्यांची ४ पदे मंजूर असूनही एकच विस्तार अधिकारी कार्यरत आहे. या विस्तार अधिकाऱ्याकडे तिघांचा कार्यभार सोपविलेला आहे. एका विस्तार अधिकाऱ्याला महिन्यातून २० शाळांची तपासणी करावयाची असते. म्हणजे ४ विस्तार अधिकाऱ्यांना ८० शाळांची तपासणी करावयाची असते. त्यामुळे एकाच विस्तार अधिकाऱ्याकडे तिघांचा कार्यभार सोपविलेला असल्यामुळे शाळा तपासणीकडे विस्तार अधिकाऱ्याचे दुर्लक्ष होत आहे. विद्यार्थ्यांना दर्जेदार प्राथमिक शिक्षण देण्याची गरज आहे. ग्रामीण भागातील गरीब मुलांना दर्जेदार प्राथमिक शिक्षण मिळाले पाहिजे, अशी समितीची प्रामाणिक भावना आहे. या अनुषंगाने समितीने आज काही आश्रमशाळांना भेटी देऊन वस्तुस्थिती जाणून घेतली असता आश्रमशाळांच्या स्थितीबाबत समितीने असमाधान व्यक्त केले.

समितीने, यानंतर वसंतराव नाईक आर्थिक विकास महामंडळाच्या कर्ज वाटपाबाबत महामंडळास अशी सूचना केली की, विमुक्त जाती व भटक्या जमातीच्या लोकांना वसंतराव नाईक आर्थिक विकास महामंडळाकडून कर्ज द्यायला हवे. त्यांच्या अधिकारांकडे दुर्लक्ष होणार नाही, त्याची अंमलबजावणी योग्य पद्धतीने व्हायला हवी यासाठी शासन आणि प्रशासनाने ही जबाबदारी घ्यावी.

विभागीय सचिवांची साक्ष :

विमुक्त जाती व भटक्या जमाती कल्याण समितीने जिल्हा परिषद, भंडारा येथे दिनांक २४ सप्टेंबर २०१३ रोजी घेतलेल्या बैठकीच्या वेळी समितीला दिलेल्या लेखी आश्वासित माहितीच्या अनुषंगाने दिनांक १७ जून, २०१५ रोजी विभागीय सचिवांची साक्ष घेतली. सदर साक्षीच्या वेळी भंडारा जिल्हा परिषदेमध्ये विमुक्त जाती व भटक्या जमातीच्या उमेदवारांसाठी असलेल्या वर्ग-१ ते ४ मधील तांत्रिक/अतांत्रिक पदे सरळसेवा भरतीद्वारे भरण्यासाठी अवलंबिण्यात येत असलेल्या कार्यपद्धतीची सविस्तर माहिती देण्याबाबत सांगितले असता विभागीय सचिवांनी समितीस विदित केले की, वर्ग-३ व वर्ग-४ च्या कर्मचाऱ्यांची विविध पदावर नियुक्ती करण्यासाठी शासनाने (महाराष्ट्र जिल्हा परिषद सेवा भरती नियम, १९६७) सेवा प्रवेश नियम तयार केले आहेत. या वर्गातील पदे स्पर्धा परीक्षा पद्धतीने भरली जातात. सरळसेवा भरती, अंतर्गत विभागीय

परीक्षा व पदोन्नती, या तीन पद्धतीने ही पदे भरली जातात. शासनाने वेळोवेळी केलेल्या सुधारणांप्रमाणे अर्हतेनुसार उमेदवाराची नियुक्ती करण्यात येते. जिल्हा परिषदेतील वर्ग-१ व वर्ग-२ चे अधिकारी यांची भरती सरळसेवा व पदोन्नतीने शासनस्तरावरून करण्यात येते.

भंडारा जिल्हा परिषदेच्या आस्थापनेवर एकूण ५८७४ पदे मंजूर आहेत. या ५८७४ पदांपैकी ४९०१ पदे सरळसेवा भरतीने भरली जातात. ९२९ पदे पदोन्नतीने भरली जातात. स्पर्धा परीक्षेच्या माध्यमातून ४४ पदे भरली जातात. विमुक्त जाती व भटक्या जमातीसाठी वर्ग-३ आणि वर्ग ४ मध्ये ६३३ पदे आरक्षित आहेत. यामध्ये सरळसेवा पद्धतीने भरावयाच्या विमुक्त जाती व भटक्या जमातीच्या ६३३ पदांपैकी ४७८ पदे भरलेली असून ५५ पदे रिक्त आहेत. पदोन्नतीने भरावयाच्या ९८ पदांपैकी ७९ पदे भरलेली असून १९ पदांचा अनुशेष आहे. विमुक्त जाती व भटक्या जमाती प्रवर्गातील पदे रिक्त राहण्याचे कारण म्हणजे विभागीयअंतर्गत परीक्षेमध्ये एकही उमेदवार पास न झाल्यामुळे ही पदे रिकामी राहिलेली आहेत. ही पदे भरण्याची कार्यवाही लवकरच पूर्ण करण्यात येईल.

समितीने ग्रामसेवकांची २५ पदे रिक्त असण्याची कारणे काय आहेत अशी विचारणा केली असता मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी माहिती दिली की, याआधी अनुशेषापेक्षा जास्त जागा भरण्यात आल्या होत्या. जोपर्यंत हे कर्मचारी निवृत्त होत नाहीत किंवा नवीन पदे निर्माण होत नाहीत, तोपर्यंत हा अनुशेष शिल्लक राहणार आहे. सध्या जे कर्मचारी कार्यरत आहेत, ते रोस्टरप्रमाणे निवृत्त झाल्यानंतर अधिकच्या जागा राहणार नाहीत.

समितीने, आरोग्यसेवक संवर्गातील जास्तीची ६ पदे भरण्याबाबत विचारणा केली असता, आरोग्यसेवक संवर्गातील एकूण मंजूर पदे ४७ असून ५५ पदे भरलेली आहेत. आरोग्यसेवक संवर्गात ६ पदांचा अनुशेष आहे. सन २००३ पूर्वी सर्व पदे सरळसेवेने भरण्यात येत होती. सन २००३ नंतर फवारणी कर्मचाऱ्यांमधून ५० टक्के कर्मचारी, ४० टक्के जुने कर्मचारी व १० टक्के पदोन्नतीने कर्मचाऱ्यांची भरती करावी असा शासन निर्णय काढण्यात आला. यामुळे ६ पदे अतिरिक्त ठरली आहेत अशी माहिती उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी समितीस दिली.

जिल्हा परिषदेतील स्थापत्य अभियांत्रिकी सहायक (समावेशन) या संवर्गातील पदे किती वर्षापासून रिक्त आहेत, असे विचारले असता उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी काही पदे समावेशन करून भरली जातात. तथापि, समावेशनासाठी पात्र उमेदवार उपलब्ध झाले नाहीत तर काही पदे सरळसेवेने भरली जातात. या पदाकरिता एक वर्षाचा डिप्लोमा आवश्यक असतो. डिप्लोमा केलेले उमेदवार उपलब्ध झाल्यास ही पदे भरता येतील. यात ७ संवर्गापेक्षा अधिक संवर्गांचा समावेश केल्याने ही पदे भरली जात नाहीत असे समितीस विदित केले.

समितीने, वर्ग ३ मधील कनिष्ठ महाविद्यालयीन शिक्षकांची २१ पदे रिक्त राहण्याची कारणे काय आहेत, कंत्राटी शिक्षक विमुक्त जाती व भटक्या जमाती या प्रवर्गातून नियुक्त केले जातात काय अशी विचारणा केली असता शिक्षणाधिकाऱ्यांकडून समितीस अवगत करण्यात आले की, जिल्हा परिषदेमार्फत दरमहा ३ हजार रुपये मानधन देऊन कंत्राटी शिक्षक नियुक्त केले जातात. विमुक्त जाती व भटक्या जमाती संवर्गातील उमेदवार उपलब्ध होत नसल्याने जे उमेदवार उपलब्ध होतात त्यांची नियुक्ती शाळा व्यवस्थापन समितीमार्फत केली जाते. या समितीला नियुक्तीचा अधिकार दिलेला आहे.

समितीने, सन २०१२ पासून मार्च, २०१५ पर्यंतच्या ३ वर्षाच्या काळात बिंदू नामावलीची किती वेळा तपासणी केली आहे अशी विचारणा केली असता मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी अशी माहिती दिली की, बिंदू नामावलीची पडताळणी मागासवर्ग कक्षाकडून केली जाते. सन २०१२, सन २०१३, सन २०१४ व सन २०१५ मध्ये बिंदू तपासणी केलेली आहे. शेवटची बिंदू नामावली तपासणी दिनांक १ एप्रिल, २०१५ रोजी करण्यात आली आहे.

समितीने, भंडारा जिल्हा परिषदेतील पदे भरण्याकरिता कोणकोणत्या वर्तमानपत्रामध्ये जाहिरात दिली जाते, याबाबत विचारले असता विभागीय सचिवांनी विदित केले की, हितवादी, लोकमत, तरुण भारत अशा अग्रणी वर्तमानपत्रात पद भरतीची जाहिरात दिली जाते. पद भरतीचा अर्ज ऑनलाईन पद्धतीने भरण्याची व्यवस्था करण्यात आलेली आहे. सामान्य प्रशासन विभागाच्या शासन निर्णयानुसार या पद भरतीची परीक्षा संपूर्ण राज्यामध्ये एकाच वेळी अनेक ठिकाणी घेतली जाते. यातून पात्र उमेदवारांची नियुक्ती केली जाते. पात्र उमेदवारांची आंतर जिल्हा बदली करता येते. उमेदवाराची नियुक्ती झाल्यानंतरही एखाद्या उमेदवाराला तेथून बदली हवी असल्यास आंतर जिल्हा बदली अंतर्गत त्याची अटी व शर्तीनुसार इच्छित स्थळी बदली केली जाते.

समितीने, अनुदानित वसतिगृहांची माहिती समितीला सादर करण्याबाबत विचारणा केली असता सहाय्यक संचालक (वि.जा.भ.ज.व इ.मा.व.कल्याण विभाग) यांनी, विमुक्त जाती व भटक्या जमातीसाठी साकोली तालुक्यामध्ये असलेले अनुदानित वसतिगृह स्वयंसेवी संस्था चालविते. अनुसूचित जातीसाठी असलेल्या ५८ अनुदानित वसतिगृहांतील विद्यार्थी प्रवेश संख्या २२२८ इतकी आहे. यापैकी २९० इतक्या जागा विमुक्त जाती व भटक्या जमातीच्या विद्यार्थ्यांकरीता राखीव आहेत. सन २०१४-२०१५ मध्ये एकूण ६१ वसतिगृहांमध्ये शिकत असलेल्या २२५१ विद्यार्थ्यांपैकी ३१८ विद्यार्थी विमुक्त जाती व भटक्या जमातीचे आहेत. वसतिगृहांना विमुक्त जाती व भटक्या जमाती विद्यार्थ्यांकरिता १३ टक्के जागा राखीव ठेवणे बंधनकारक केले आहे. तसेच,

यामध्ये विद्यार्थ्यांना परिवर्तनीय बदलानुसार प्रवेश देण्याची मुभा वसतिगृह प्रशासनाला शासनाने दिलेली आहे, अशी समितीस माहिती दिली.

समितीने,राज्यात विमुक्त जाती व भटक्या जमातीच्या आश्रमशाळांची संख्या वाढविण्यात आली तर विमुक्त जाती व भटक्या जमाती विद्यार्थांना ते लाभदायक होईल. राज्यभरामध्ये अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती तसेच विमुक्त जाती व भटक्या जमाती यांच्या अनुदानित वसतिगृहांची खरोखर असलेली गरज व याचा लोकसंख्यानिहाय अभ्यास होणे आवश्यक आहे. या अभ्यासातून वस्तुस्थिती शासनाच्या समोर आली तर त्यावर साकल्याने विचार होईल. राज्यभरातील सर्व जिल्ह्यांमधील जातनिहाय जनगणनेची माहिती समितीला प्राप्त झाली तर त्यावर विचार करणे सुकर होईल असे समितीने मत मांडले असता उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी समितीस विदित केले की, जोपर्यंत विमुक्त जाती व भटक्या जमाती प्रवर्गाचा जातीनिहाय सर्व्हे होत नाही तोपर्यंत विमुक्त जाती व भटक्या जमातीची अचुक आकडेवारी समजणार नाही. तांडा वस्ती योजनांच्या माध्यमातून लमाण, वंजारा, धीवर, भोई समाजाची आकडेवारी काढण्यात आलेली आहे. परंतु या आकडेवारीला जनगणनेचा आधार नाही. पवनी, तुमसर व इतर भागांमध्ये ८३,४०८ इतकी विमुक्त जाती व भटक्या जमातीची लोकसंख्या आहे. विमुक्त जाती व भटक्या जमातीच्या कल्याण योजनांच्या माध्यमातून प्रवर्गाची आकडेवारी बनविण्याचा प्रयत्न केला गेलेला आहे.

समितीने, शिक्षकांचे वेतन वेळेवर होत नसल्याने तसेच आश्रमशाळांमध्ये दहावीनंतर अकरावी व बारावी शिकविण्याकरिता शिक्षकांना तीन वर्षानंतर व उच्चाधिकार समितीमध्ये ठरल्याप्रमाणे त्यांच्या पगारामध्ये २० टक्के वाढ करण्यात येईल, असा निर्णय घेण्यात आला होता. मान्यता दिल्यानंतरही काही शिक्षकांचे चार ते पाच वर्षे पगार होत नाहीत. यासंदर्भातील शासन निर्णयामध्ये शिक्षकांच्या पगारवाढीचा जो निकष टाकलेला आहे, त्यामध्ये आवश्यक व सुटसुटीत अशी सुधारणा करणे आवश्यक आहे. अंमलबजावणीबाबत पाठपुरावा करणे आवश्यक आहे. याबाबत खुलासा करण्यास सांगितले असता विभागीय सचिवांनी खुलासा केला की, या संदर्भात उच्चाधिकार समितीने केलेल्या शिफारशींबाबतची नस्ती पुन्हा मंत्रिमंडळासमोर सादर करण्याची प्रक्रिया सुरू झालेली आहे. याबाबत लवकरात लवकर ठोस निर्णय घेण्यात येणार आहे.

समितीने, उप शिक्षणाधिकारी व कनिष्ठ वैद्यकीय अधिकारी पदांच्या संदर्भात विचारणा केली असता शिक्षणाधिकारी यांनी सांगितले की, उप शिक्षणाधिकारी संवर्गात १३ पदे मान्य असून त्यापैकी २ पदे रिक्त आहेत. कनिष्ठ वैद्यकीय अधिकारी संवर्गात १९ पदे असून त्यापैकी १७ पदे

भरलेली आहेत व २ पदे रिक्त आहेत. अशा प्रकारे एकूण ४ पदे रिक्त आहेत.

समितीने, विद्यार्थ्यांच्या शालेय गणवेषांवर शासनातर्फे किती रक्कम दिली जाते अशी विचारणा केली असता शिक्षणाधिकारी यांनी, प्रत्येक विद्यार्थ्यामागे दोन गणवेषांकरिता ४०० रुपये शासनामार्फत खर्च करण्यात येतात. सन २०१२-१३ मध्ये रुपये १,६३,००० एवढा खर्च गणवेषांकरिता झालेला आहे. सर्व शिक्षा अभियानांतर्गत गणवेष, वह्या, पुस्तके, शाळेचे दप्तर व बुट याकरिता अनुदान दिले जाते. सन २००९ पासून दोन गणवेषांकरिता केलेले निश्चित अनुदान आतापर्यंत तेवढेच आहे, अशी माहिती समितीस दिली.

यावर समितीने असे मत व्यक्त केले की, सन २००९ या वर्षाची आणि आता सन २०१५ या वर्षाची परिस्थिती व महागाई सारखी राहिलेली नाही. आता महागाई वाढलेली असून शाळेच्या दोन गणवेषांची शिलाईदेखील चारशे रुपयांपेक्षा जास्त झालेली आहे. चारशे रुपयांमध्ये गणवेष शिवूनदेखील मिळणार नाही, असे असतांना चारशे रुपयांमध्ये कापड व शिलाई यासह गणवेषाचा दर्जा कसा असेल याची कल्पना येईल. शालेय शिक्षण घेणाऱ्या मुलांना दर्जेदार गणवेष, वह्या पुस्तके व इतर आवश्यक बाबींचा पुरवठा वेळोवेळी चांगल्या प्रकारे केला तरच ते चांगले विद्यार्जन करु शकतील. विमुक्त जाती व भटक्या जमाती विद्यार्थ्यांसाठी असलेली कौशल्य विकास केंद्र बंद करण्यात आलेली आहेत. याबाबत शासनाने आवश्यक व योग्य तो विचार करावा.

समितीने, वसंतराव नाईक आर्थिक विकास महामंडळाकडून गत तीन वर्षात विमुक्त जाती व भटक्या जमातीच्या किती लोकांना कर्ज वाटप केले आहे, कर्ज वाटप करताना या प्रवर्गास कोणत्या सवलती देण्यात येतात तसेच कोणत्या व्यवसायाकरिता कर्ज दिले जाते याबाबत विचारणा केली असता व्यवस्थापकीय संचालकांनी सन १९८५ पासून आतापर्यंत २०० कोटी रुपयांचे अनुदान देण्यात आले असून त्यापैकी १८७.१३ लाख रुपये महाराष्ट्र शासनाकडून प्राप्त झाले आहेत. लाभार्थ्यांना कर्जाची मर्यादा ५ लाख रुपये आहे. यापैकी २५ टक्के रक्कम महामंडळ व ७५ टक्के रक्कम बँकेकडून दिली जाते. लाभार्थ्यांना संपूर्ण राज्यात महामंडळाकडून ७८ लाख ९७ हजार रुपयांचे कर्ज दिलेले आहे. एप्रिल, २००८ मध्ये शासनाने कर्जमाफीचे धोरण जाहीर केले. यामुळे कर्जमाफी करण्यात आली. सन २००८ नंतर कर्ज वसुली सुरु झालेली आहे. महाराष्ट्र शासनाने महामंडळाकरिता १२ कोटी ६० लाख रुपयांची तरतूद केली आहे. महामंडळाकडून व्यवसायाची स्थळ पहाणी व इतर तपासणी केली जाते. गायी, म्हशी, शेळया-मेंढयांचे पालन, सायकल दुकान अशा प्रकारच्या व्यवसायाकरिता कर्ज दिले जाते. बीज भांडवलाकरिता ४ टक्के व्याज दराने

रक्कम दिली जाते. राष्ट्रीय वित्त विकास महामंडळातर्गत आतापर्यंत महामंडळाला ६१ कोटी रुपये दिले असून १८ कोटी रुपये शिल्लक आहेत. कर्जमाफी धोरणामुळे ही रक्कम महामंडळ भरु शकले नाही. राज्य शासनाने हमी घेतलेली असल्याने १८ कोटी रुपये भरल्यानंतर उर्वरित रक्कम महामंडळाला दिली जाईल. या महामंडळाचे प्रत्येक जिल्हयात कर्मचारी आहेत. महामंडळामध्ये एकूण ९५ कर्मचाऱ्यांची पदे मंजूर असून त्यापैकी ५८ कर्मचारी कार्यरत आहेत व ३७ पदे रिक्त आहेत.

महामंळाकडे कर्जासाठी अर्ज भरणे व इतर संबंधित बाबी पूर्ण करण्यामध्येही उमेदवारांचा पैसा वाया जातो. परंतु मर्यादित निधी व तरतुदीमुळे सर्व उमेदवारांना योजनांचा लाभ मिळत नाही. लाभ न मिळालेल्या उमेदवारांचा उत्साह मावळतो. अशा योजना व महामंडळ यांच्या माध्यमातून सर्वांना लाभ मिळणे आवश्यक आहे. विमुक्त जाती व भटक्या जमातीच्या उमेदवारांना शिष्यवृत्ती, कर्ज घेऊ इच्छिणाऱ्या उमेदवारांना व्याज दरामध्ये सवलत अशा सोयी सवलती मिळाल्यानंतर त्यांची शैक्षणिक व आर्थिक प्रगती साधणे शक्य होईल. वाटप केलेल्या निधीच्या वसुलीसाठी महामंडळाकडे पुरेसा कर्मचारी वर्ग नसल्याबाबत समितीने चिंता व्यक्त केली.

अभिप्राय व शिफारशी :

समितीने, दौऱ्याच्या दरम्यान दोन ते तीन आश्रमशाळांना भेटी दिल्या होत्या. भेटी दिलेल्या शाळांची स्थिती अतिशय वाईट असल्याचे समितीच्या निदर्शनास आले. केंद्र प्रमुख आणि विस्तार अधिकाऱ्यांनी जिल्हा परिषदांच्या शाळेत अचानकपणे तपासणी करण्याची गरज आहे. शाळेत किती विद्यार्थी उपस्थित असतात, शिक्षक वेळेवर येतात किंवा कसे याबाबतची अद्ययावत माहिती एका नोंदवहीमध्ये नोंद केली पाहिजे. सद्यःस्थितीत शाळा तपासणीसाठी लागणाऱ्या विस्तार अधिकाऱ्यांची ४ पदे मंजूर असूनही एकच विस्तार अधिकारी कार्यरत आहे. या विस्तार अधिकाऱ्याकडे तिघांचा कार्यभार सोपविलेला आहे. एका विस्तार अधिकाऱ्याला महिन्यातून २० शाळांची तपासणी करावयाची असते. म्हणजे ४ विस्तार अधिकाऱ्यांना ८० शाळांची तपासणी करावयाची असते. त्यामुळे एकाच विस्तार अधिकाऱ्याकडे तिघांचा कार्यभार सोपविलेला असल्यामुळे शाळा तपासणीकडे विस्तार अधिकाऱ्याचे दुर्लक्ष होत आहे. विद्यार्थ्यांना दर्जेदार प्राथमिक शिक्षण देण्याची गरज आहे. ग्रामीण भागातील गरीब मुलांना दर्जेदार प्राथमिक शिक्षण मिळाले पाहिजे, अशी समितीची प्रामाणिक भावना आहे. याअनुषंगाने समितीने आज काही आश्रमशाळांना भेटी देऊन वस्तुस्थिती जाणून घेतली असता आश्रमशाळांच्या स्थितीबाबत समितीने असमाधान व्यक्त केले.

राज्यात विमुक्त जाती व भटक्या जमातीच्या आश्रमशाळांची संख्या वाढविण्यात आली तर विमुक्त जाती व भटक्या जमाती विद्यार्थांना ते लाभदायक होईल. राज्यभरामध्ये अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती तसेच विमुक्त जाती व भटक्या जमाती यांच्या अनुदानित वसतिगृहांची असलेली गरज व याचा लोकसंख्यानिहाय अभ्यास होणे आवश्यक आहे. या अभ्यासातून वस्तुस्थिती शासनाच्या समोर आली तर त्यावर साकल्याने विचार होईल. राज्यभरातील सर्व जिल्हयांमधील जातनिहाय जनगणनेची माहिती समितीला प्राप्त झाली तर त्यावर विचार करणे सुकर होईल. विमुक्त जाती व भटक्या जमाती प्रवर्गाचा जातीनिहाय सर्व्हे होत नाही तोपर्यंत विमुक्त जाती व भटक्या जमातीची अचुक आकडेवारी समजणार नाही. विमुक्त जाती व भटक्या जमातीसाठी राबविण्यात येणाऱ्या विविध कल्याणकारी योजनांच्या माध्यमातून प्रवर्गाची आकडेवारी बनविण्याचा प्रयत्न केला गेलेला असल्याचे समितीच्या निदर्शनास आले. अतः विमुक्त जाती व भटक्या जमाती प्रवर्गाची जातिनिहाय जनगणना करण्यात यावी असे अभिप्राय समितीने मांडले.

~~(१) समितीने भंडारा जिल्हा परिषदेसंदर्भात दिनांक १७ जून २०१५ रोजी विभागीय सचिवांची~~ साक्ष घेतली. साक्षीच्यावेळी जिल्हा परिषदेत विमुक्त जाती व भटक्या जमाती प्रवर्गाची वर्ग-३ वर्ग-४ मध्ये मोठ्या प्रमाणावर अनुशेष असल्याचे समितीच्या निदर्शनास आले. विमुक्त जाती व भटक्या जमातीसाठी आरक्षित असलेल्या ६३३ पदांपैकी ४७८ पदे भरली असून सरळसेवेची ५५ पदे व पदोन्नतीची १९ पदे रिक्त असल्याचे सांगण्यात आले. वर्ग-३ व वर्ग-४ मध्ये एवढी पदे रिक्त राहणे उचित वाटत नाही. **सबब, विमुक्त जाती व भटक्या जमातीची वर्ग-३ व वर्ग-४ मधील सरळसेवेची रिक्त असलेली ५५ पदे व पदोन्नतीची १९ पदे अशी एकूण ७४ पदे लवकरात लवकर भरून केलेल्या कार्यवाहीची माहिती समितीला तीन महिन्यात सादर करावी अशी समितीची शिफारस आहे.**

~~(२) विमुक्त जाती व~~ भटक्या जमाती कल्याण समितीने घेतलेल्या विभागीय सचिवांच्या साक्षीच्यावेळी जिल्हा परिषदेतील उप शिक्षणाधिकारी २ पदे व कनिष्ठ वैद्यकीय अधिकारी २ पदे अशी एकूण ४ पदे रिक्त असल्याचे समितीस आढळून आले आहे. **यास्तव उप शिक्षणाधिकारी यांची २ पदे व कनिष्ठ वैद्यकीय अधिकारी यांची २ पदे लवकरात लवकर भरून केलेल्या कार्यवाहीची माहिती समितीस तीन महिन्यात सादर करावी अशी समितीची शिफारस आहे.**

(३) विमुक्त जाती, भटक्या जमाती व विशेष मागासप्रवर्गाच्या लोकांकरिता वसंतराव नाईक महामंडळामार्फत अर्थसहाय्य पुरविले जाते. त्यासाठी महामंडळाच्या स्थापनेपासून आतापर्यंत

सुमारे २०० कोटी रुपयांचे अनुदान देण्यात आले आहे. वसंतराव नाईक आर्थिक विकास महामंडळाकडून दिले जाणारे कर्ज लाभार्थ्यांनां अपुरे पडत असल्याने कर्जाची मर्यादा वाढविण्यात यावी. त्यासाठी महामंडळास शासनाने निधी वाढवून देणे गरजेचे आहे. विमुक्त जाती व भटक्या जमाती प्रवर्गातील लोकांना वेगवेगळ्या व्यवसायासाठी सवलतीत कर्ज पुरविले जावे हा महामंडळ स्थापन करण्यामागचा उद्देश आहे. तथापि, या महामंडळामध्ये लागणारा कर्मचारी वर्ग अत्यंत अपुरा असल्याचे समितीच्या निदर्शनास आले आहे. महामंडळामध्ये फक्त ९५ कर्मचारी आहेत. त्यातही तब्बल ३७ पदे रिक्त आहेत. ही अत्यंत गंभीर बाब आहे. कर्ज वसुलीसाठी लागणारा पुरेसा कर्मचारी वर्ग उपलब्ध नसल्याने कर्ज वसुलीचे लक्ष पूर्ण होत नाही.यासाठी खास वसुली अधिकारी असावा असे समितीला वाटते. **सबब, शासनाने महामंडळास लागणार निधी वाढवून देणे, महामंडळाकडून लाभार्थ्यांनां कर्जाची मर्यादा वाढवून देण्यासाठी कार्यवाही करणे तसेच कर्ज वसुलीसाठी "खास वसुली अधिकाऱ्याची" नेमणूक करण्याची कार्यवाही व वसंतराव नाईक महामंडळातील ३७ रिक्त पदे लवकरात लवकर भरून केलेल्या कार्यवाहीची माहिती समितीला तीन महिन्यात सादर करावी अशी समितीची शिफारस आहे.**

(४) विभागीय सचिवांच्या साक्षीच्या वेळी समितीच्या असे निदर्शनास आले की, शालेय विद्यार्थ्यांच्या गणवेशासाठी प्रत्येक विद्यार्थ्यामागे ४०० रुपये देण्यात येतात. अशी स्थिती सन २००९ पासून आतापर्यंत तशीच आहे. सन २००९ ची आणि आता सन २०१५ ची परिस्थिती आणि महागाई सारखी राहिलेली नाही. आता महागाई वाढलेली असून शाळेच्या गणवेशांची शिलाई देखील चारशे रुपयांपेक्षा जास्त झालेली आहे. **शालेय शिक्षण घेणाऱ्या मुलांना दर्जेदार गणवेश मिळावा यासाठी मिळणाऱ्या गणवेश अनुदानात महागाईनुसार वाढ करण्यात यावी व केलेल्या कार्यवाहीची माहिती समितीला तीन महिन्यांत सादर करण्यात यावी अशी समितीची शिफारस आहे.**

~~(५) समितीने इयत्ता पाचवी ते~~ सातवी मधील मुलींना किती शिष्यवृत्ती दिली जाते याबाबत माहिती घेतली असता इयत्ता पाचवी ते सातवी मधील मुलींना महिना ६० रुपये प्रमाणे वर्षाला ६०० रुपये शिष्यवृत्ती दिली जाते असे निदर्शनास आले आहे. विमुक्त जाती व भटक्या जमाती प्रवर्गातील मुलींना उत्तम दर्जाचे शिक्षण घेता यावे यासाठी शिष्यवृत्तीत वाढ करणे गरजेचे आहे. सध्या देण्यात येणारी शिष्यवृत्ती अत्यंत तुटपुंजी असून अलीकडील महागाईचे प्रमाण लक्षात घेता शालेय विद्यार्थीनींना दरमहा मिळणाऱ्या शिष्यवृत्तीत वाढ करण्यात यावी जेणेकरून विद्यार्थ्यांनां

शिक्षण घेण्यास प्रोत्साहन मिळेल. **यास्तव शालेय विद्यार्थींनींना देण्यात येणाऱ्या दरमहा शिष्यवृत्तीत वाढ करण्यात यावी व केलेल्या कार्यवाहीची माहिती समितीस तीन महिन्यात सादर करण्यात यावी अशी समितीची शिफारस आहे.**

~~(६) आश्रमशाळांमधील शिक्षकांचे वेतन वेळेवर होत नसल्याने~~ तसेच आश्रमशाळांमध्ये दहावी नंतर अकरावी व बारावी शिकविण्याकरिता शिक्षकांना तीन वर्षानंतर व उच्चाधिकार समितीमध्ये ठरल्याप्रमाणे त्यांच्या पगारामध्ये २० टक्के वाढ करण्यात येईल असा निर्णय घेतला असल्याचे समितीला सांगण्यात आले. मान्यता दिल्यानंतरही काही शिक्षकांचे चार ते पाच वर्षे पगार होत नाहीत. यासंदर्भातील शासन निर्णयामध्ये शिक्षकांच्या पगारवाढीचा जो निकष टाकलेला आहे. त्यामध्ये सुधारणा करणे आवश्यक आहे. **सबब,उच्चाधिकार समितीने केलेल्या शिफारशीं व पगारवाढीचा शासन निर्णयामधील निकष यामध्ये सुधारणा करून आश्रमशाळांतील शिक्षकांचे पगार वेळेवर व्हावेत यासाठी उपाययोजना करून केलेल्या कार्यवाहीची माहिती समितीस तीन महिन्यांत सादर करण्यात यावी अशी समितीची शिफारस आहे.**

~~(७) राज्यात शासनाच्या वतीने काही आश्रमशाळा व वसतिगृहे चालविली जातात.~~ **शासनातर्फे चालविण्यात येणाऱ्या या वसतिगृहामध्ये पोषण आहारासाठी प्रत्येक विद्यार्थ्यांमागे जो दर दिला जातो त्याच दराने स्वयंसेवी संस्थेमार्फत चालविण्यात येणाऱ्या विमुक्त जाती व भटक्या जमातीसाठी असलेल्या अनुदानित आश्रमशाळा व वसतीगृहातील विद्यार्थ्यांना देण्यात यावा तसेच शालेय पोषण आहार पुरविण्यासाठी शासनाने ७५ टक्के व संस्थेने २५ टक्के याप्रमाणे धोरणाची अंमलबजावणी करण्यासाठी कार्यवाही करून केलेल्या कार्यवाहीची माहिती समितीस तीन महिन्यांत सादर करावी, अशी समितीची शिफारस आहे.**

~~(८) राज्यात विमुक्त जाती व भटक्या जमाती प्रवर्गासाठी अनेक आश्रमशाळा आहेत. शासनाच्या~~ धोरणाप्रमाणे इयत्ता १ ली ते ७ वी पर्यंच असलेल्या प्राथमिक शाळांना माध्यमिक शाळा जोडण्यासाठी प्रस्ताव मान्य करून माध्यमिक शाळा जोडण्यात येते. राज्यात अनेक प्राथमिक (१ ली ते ७ वी) व माध्यमिक (८ वी ते १० वी) शाळा आहेत. तथापि, प्राथमिक शाळांना मान्यता न देता फक्त ८ वी ते १० पर्यंतच्या फक्त २५ शाळांना मंजूरी दिल्याने व १ ली ते ७ वीची संलग्नता नसल्यामुळे मुले प्राथमिक शिक्षणापासून वंचित राहात आहेत. **म्हणून जेथे ८ वी ते १० वी पर्यंतचे वर्ग आहेत तेथे "विशेष बाब" म्हणून प्राथमिक शाळांना मान्यता देण्याबाबत कार्यवाही करावी व केलेल्या कार्यवाहीची माहिती तीन महिन्यांत सादर करावी अशी समितीची शिफारस आहे.**

परिशिष्ट - एक

जिल्हा परिषद, भंडारा यांचेकडून दिनांक २४ सप्टेंबर २०१३ रोजी दिलेल्या भेटीच्या वेळी समितीला प्राप्त झालेली माहिती

जोडपत्र

भंडारा जिल्हा परिषदेच्या सेवेतील सरळसेवा भरती पध्दतीने भरलेल्या विमुक्त जाती व भटक्या जमातीच्या प्रवर्गातील अधिकारी, तांत्रिक व अतांत्रिक पदावरील कर्मचा-यांची जुलै, २०१३ अखेरपर्यतची सद्य:स्थिती, बिंन्दू नामावलीनुसार शिल्लक असलेल्या अनुशेषाची माहिती व रिक्त पदे दर्शविणारे विवरणपत्र

अतांत्रिक / तांत्रिक पदे

अ.क्र.	पदाचे नांवे	वर्ग	वेतन श्रेणी	एकूण मंजूर पदे	भरलेली पदे	रिक्त पदे	विमुक्त जाती व भटक्या जमातीसाठी अ ब क ड यादीनुसार आरक्षीत असलेल्या पदांची संख्या				विमुक्त जाती व भटक्या जमातीसाठी अ ब क ड यादीनुसार प्रत्यक्षात भरण्यात आलेल्या पदांची संख्या				अनुशेष	अभिप्राय/ शेरा
१	२	३	४	५	६	७	८				९				१०	११
							अ	ब	क	ड	अ	ब	क	ड		
१	वि.अ./व.सहा (सांख्यिकी)	वर्ग-३	९३००-३४८००	१९	१९	००	०	१	१	०	०	१	१	०	००	
२	लघुलेखक उच्चश्रेणी	वर्ग-३	९३००-३४८००	०१	०१	००	०	०	०	०	०	०	०	०	००	
३	लघुलेखक निम्नश्रेणी	वर्ग-३	९३००-३४८००	०१	०१	००	०	०	०	०	०	०	०	०	००	
४	लघुटंकलेखक	वर्ग-३	५२००-२०२००	०१	०१	००	०	०	०	०	०	०	०	०	००	
५	वरिष्ठ सहा (लिपीक) सरळसेवा	वर्ग-३	५२००-२०२००	२६	२६	००	०	१	१	०	०	१	१	०	००	
६	वरिष्ठ सहा (लिपीक) निवडीने	वर्ग-३	५२००-२०२००	२५	२२	०३	१	१	१	०	०	१	०	०	०२	स्पर्धेचे उमेदवार उपलब्ध न झाल्याने
७	कनिष्ठ सहाय्यक	वर्ग-३	५२००-२०२००	१७७	१६७	१०	५	४	६	४	१	१७	१	०	००	
८	वाहन चालक	वर्ग-३	५२००-२०२००	२९	२९	००	१	०	०	०	१	०	०	०	००	
९	कनिष्ठ लेखाअधिकारी	वर्ग-३	९३००-३४८००	०३	०३	००	०	०	०	०	०	०	०	०	००	
१०	वरिष्ठ सहा. (लेखा)	वर्ग-३	५२००-२०२००	०६	०६	००	०	०	१	०	०	०	१	०	००	
११	कनिष्ठ सहाय्यक (लेखा)	वर्ग-३	५२००-२०२००	१९	१८	०१	०	०	१	१	०	०	१	१	००	
१२	विस्तार अधिकारी (पं/ आयआरडीपी)	वर्ग-३	९३००-३४८००	०६	०६	००	१	०	०	०	०	०	०	०	०१	पद रिक्त नाही
१३	ग्राम विकास अधिकारी	वर्ग ३	५२००-२०२००	१५	१३	०२	१	०	०	०	०	०	०	०	०१	स्पर्धेचे उमेदवार उपलब्ध नझाल्याने

उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी
(सामान्य)
जिल्हा परिषद, भंडारा.

१४	ग्रामसेवक	वर्ग-३	५२००-२०२००	३२७	३२०	०७	१०	८	१२	६	९	८	१२	६	०१	-
१५	औषधी निर्माता	वर्ग-३	५२००-२०२००	३८	३६	०२	१	१	१	१	१	१	१	१	००	
१६	प्रयोग शाळा तंत्रज्ञ	वर्ग-३	९३००-३४८००	०३	०३	००	०	०	०	०	०	१	०	०	००	
१७	कृष्ठरोग तंत्रज्ञ (डाईग)	वर्ग-३	५२००-२०२००	०८	०८	००	०	०	०	०	०	०	०	०	००	
१८	आरोग्य सेवक ४० % (पु)	वर्ग-३	५२००-२०२००	४७	६२	+१५	१	१	२	१	३	२	६	०	+६	
१९	आरोग्य सेवक ५० % (पु)	वर्ग-३	५२००-२०२००	५९	१९	४०	२	१	२	१	०	०	०	०	०६	४०% राखीव पदे मध्ये जादा पदे भरलेले असल्याने
२०	आरोग्य सहाय्यक	वर्ग-३	५२००-२०२००	५१	४७	०४	२	१	२	१	२	२	२	०	००	
२१	आरोग्य पर्यवेक्षक	वर्ग ३	९३००-३४८००	१२	१२	००	०	०	०	०	१	०	१	०	+२	
२२	अवैद्यकीय पर्यवेक्षक	वर्ग ३	९३००-३४८००	०१	०१	००	०	०	०	०	०	१	०	०	+१	
२३	आरेग्य सहाय्यिका	वर्ग ३	५२००-२०२००	३३	२९	०४	१	१	१	१	१	१	१	१	००	
२४	आरोग्य सेविका (महिला)	वर्ग-३	५२००-२०२००	२२७	२१४	१३	७	६	८	४	१	१३	८	०	०३	अ व ड ची पदे उमेदवार उपलब्ध न झाल्यामुळे रिक्त असुन सदर पदे ही ऑक्टोबर २०१३ मध्ये सरळ सेवा भरतीने भरण्यात येतील
२५	सहाय्यक वैद्यकिय अधिकारी	वर्ग-३	९३००-३४८००	३४	३०	०४	१	१	१	१	१	१	१	१	००	
२६	कृषि अधिकारी	वर्ग-३	९३००-३४८००	१३	१२	०१	०	०	०	०	०	०	०	०	००	
२७	विस्तार अधिकारी (कृषि)	वर्ग-३	९३००-३४८००	१७	१३	०४	२	०	०	०	२	०	०	०	००	
२८	कनिष्ठ अभियंता	वर्ग-३	९३००-३४८००	३०	३०	००	१	१	१	०	१	१	१	०	००	-
२९	प्रमुख आरेखक	वर्ग ३	९३००-३४८००	०१	०१	००	०	०	०	०	०	०	०	०	००	
३०	स्थापत्य अभियांत्रीकी सहाय्यक (सरळसेवा)	वर्ग-३	५२००-२०२००	२२	२१	०१	१	०	१	०	१	०	१	०	००	
३१	स्थापत्य अभियांत्रीकी सहाय्यक (समावेशन)	वर्ग-३	५२००-२०२००	१९	१३	०६	१	१	०	०	०	०	०	०	०२	समावेशनासाठी पात्र उमेदवार उपलब्ध नाही

उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी
(सामान्य)
जिल्हा परिषद, भंडारा.

३२	आरेखक	वर्ग-३	५२००-२०२००	०१	०१	००	०	०	०	०	०	०	०	०	००		
३३	कनिष्ठ आरेखक	वर्ग-३	५२००-२०२००	०२	०२	००	१	०	०	०	०	०	०	०	००	सदर पद व्यपगत झाल्याने भरती करण्यात आली नाही	
३४	अनुरेखक	वर्ग-३	५२००-२०२००	०४	०४	००	०	१	०	०	०	१	०	०	००		
३५	मिस्त्री ग्रेड १	वर्ग-३	५२००-२०२००	०२	०२	००	०	०	०	०	०	०	०	०	००		
३६	मिस्त्री ग्रेड २	वर्ग-३	५२००-२०२००	०१	०१	००	०	०	०	०	०	०	०	०	००		
३७	कनिष्ठ यांत्रिकी	वर्ग-३	५२००-२०२००	०१	०१	००	०	०	०	०	०	०	०	०	००		
३८	वायरमन	वर्ग-३	५२००-२०२००	०१	०१	००	०	०	०	०	०	०	०	०	००		
३९	जोडारी	वर्ग-३	५२००-२०२००	०१	०१	००	०	०	०	०	०	०	०	०	००		
४०	कनिष्ठ अभियंता (ल.पा)	वर्ग-३	९३००-३४८००	२०	१९	०१	१	१	०	०	१	१	०	०	००		
४१	कनिष्ठ अभियंता (स्था)(ग्रा.पा.पु)	वर्ग-३	९३००-३४८००	०१	०१	००	०	१	०	०	०	१	०	०	००		
४२	पशुधन पर्यवेक्षक	वर्ग-३	५२००-२०२००	४०	३१	०९	१	१	१	१	१	१	१	०	०१		
४३	पर्यवेक्षिका	वर्ग-३	९३००-३४८००	४८	४४	०४	१	२	१	१	०	२	०	०	०३		
४४	विस्तार अधिकारी शि. श्रेणी-२	वर्ग-३	९३००-३४८००	१३	१२	०१	१	०	०	०	१	०	०	०	००		
४५	उ.श्रे.स.शि.	वर्ग-३	९३००-३४८००	११६	११६	००	४	३	४	२	१	२	१	०	०९	पद रिक्त नाही	
४६	नि.श्रे.स.शि.	वर्ग-३	५२००-२०२००	११९	१०९	१०	४	३	४	२	१	४	०	१	७		
४७	क.म.शि.	वर्ग-३	९३००-३४८००	७६	६५	११	२	२	३	१	२	२	२	१	०१		
४८	स. शिक्षक	वर्ग-३	५२००-२०२००	२६६८	२६६६	०२	८०	६७	९३	५३	६७	८०	९३	४५	०८		
४९	प्रयोगशाळा सहाय्यक	वर्ग-३	५२००-२०२००	१२	१२	००	१	०	०	०	०	१	०	०	००		
	एकुण			४३९६	४२७१	१५५	१३५	११०	१४८	८१	९९	१४६	१३६	५७	५४		
वर्ग - ४ (गट-ड)																	
१	परिचर	वर्ग-४	४४४०-७४४०	५७०	४९७	७३	१७	१४	२०	११	१	५४	४	३	००		
२	स्वच्छक	वर्ग-४	४४४०-७४४०	३३	१४	१९	०	०	०	०	०	०	०	०	००		
३	प्रयोगशाळा परिचर	वर्ग-४	५२००-२०२००	३२	३०	०२	१	१	१	१	०	०	०	०	०४		
	एकुण			६३५	५३९	९६	१७	१४	२०	११	०१	५४	०४	०३	००		

उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी
(सामान्य)
जिल्हा परिषद, भंडारा.

विमुक्त जाती व भटक्या जमाती कल्याण समिती प्रश्नावली
शैक्षणिक लाभाच्या योजना/आर्थिक उन्नतीच्या योजना

अ.क्र.	प्रश्न	उत्तर
१	२	३
१	जिल्हा परिषदेसाठी सन २०१०-११,२०११-१२ व २०१२ ते जुलै २०१३ या आर्थिक वर्षात वर्षनिहाय मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिक्षणासाठी किती तरतुद करण्यात आली, त्यापैकी विमुक्त जाती व भटक्या जमातीच्या कल्याणासाठी शासनाने किती रक्कमची तरतुद केली होती ?	जिल्हा परिषदेच्या समाज कल्याण विभागाकरीता सन २०१०-११,२०११-१२,२०१२ ते जुलै २०१३ मागासवर्गीयाच्या शिक्षणाकरीता खालील प्रमाणे तरतुद शासनाकडुन प्राप्त झाली. (रु.लाखात)

अ.क्रं.	योजनेचे नाव	वर्ष (योजनेत्तर व योजनातर्गत)			
		२०१०-११	२०११-१२	२०१२-१३	एप्रील १३ ते जुलै १३
१	औद्यो.प्रशिक्षण संस्थेतील विद्यार्थ्यांना विघावेतन	०.१७	०.१५	०.१५	तरतुद अप्राप्त
२	अ. व्य. काम करणा-या पालकांच्या मुलाना शिष्यवृत्ती	३०.००	५०.५५	४१.८४	तरतुद अप्राप्त
३	शिक्षण फी परिक्षा फी देणे	१७.३९	३२.८४	२४.२२	तरतुद अप्राप्त
४	इ.५वी ते ७ वी मधिल मुलीना शिष्य.	८१.०७	५६.७४	५२.६७	तरतुद अप्राप्त
५	अनु.वसतिगृहाना अनुदान	२५७.००	१७८.७०	२५०.२८	तरतुद अप्राप्त
६.	इ.८ वी ते १० वी मधिल मुलीना शिष्य.	४७.००	४७.३५	५२.४६	तरतुद अप्राप्त
७	माध्य.शाळेतील विद्यार्थ्यांना शिष्य.	१२.१२	११.९७	१२.२०	तरतुद अप्राप्त
	वरील तरतुदीपैकी विमुक्त जाती व भटक्या जमातीच्या शिक्षणाकरिता खालील प्रमाणे तरतुद शासनाकडुन प्राप्त झाली				
१	शिक्षण फी परिक्षा फी देणे	८.७९	१३.४४	१३.१२	तरतुद अप्राप्त
२	इ.५वी ते ७ वी मधिल मुलीना शिष्य.	५२.८२	२९.५४	२८.११	तरतुद अप्राप्त
३	अनु.वसतिगृहाना अनुदान	३.००	१.५०	२.२८	तरतुद अप्राप्त
४	माध्य.शाळेतील विद्यार्थ्यांना शिष्य.	१.८७	२.००	२.३५	तरतुद अप्राप्त

उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी
(सामान्य)
जिल्हा परिषद, भंडारा.

२. विमुक्त जाती व भटक्या जमातीच्या कल्याणासाठी सन २०१०-११,२०११-१२ सन २०१२ ते जुलै २०१३ या आर्थिक वर्षातील वर्षात शासनामार्फत कोणकोणत्या कल्याणकारी योजना राबविण्यात आल्या आहेत,सदर योजनांवर वर्षनिहाय किती रक्कम खर्च करण्यात आली ?

विमुक्त जाती व भटक्या जमातीच्या कल्याणासाठी सन २०१०-११,२०११-१२ सन २०१२ ते जुलै २०१३ या आर्थिक वर्षात शासनामार्फत खालील प्रमाणे शैक्षणिक योजना राबविण्यात आल्या व त्यावर खालील प्रमाणे खर्च करण्यात आला.

(रु.लाखात)

अ.क्रं.	योजनेचे नाव	खर्च (योजनेत्तर व योजनातर्गत)			
		२०१०-११	२०११-१२	२०१२-१३	एप्रील १३ते जुलै १३
१	शिक्षण फी परिक्षा फी देणे	८.७९	१३.४४	१३.१२	तरतुद अप्राप्त
२	इ.५वी ते ७ वी मधिल मुलीना शिष्य.	५२.८२	२९.५४	२८.११	तरतुद अप्राप्त
३	अनु.वसतिगृहाना अनुदान	३.००	१.५०	२.१४	तरतुद अप्राप्त
४	माध्य.शाळेतील विद्यार्थ्यांना शिष्य.	१.८७	२.००	२.३५	तरतुद अप्राप्त

नॉन टि.एस.पी. अंतर्गत योजना निहाय झालेला खर्च

वर्ष	गणवेश व लेखन साहित्य	उपस्थिती भत्ता
१०-११	१०१३४५९/-	१११८१९९/-
११-१२	७३१३३०/-	१०११४८२/-
१२-१३	७७२७७१/-	७३०१४३/-

३ सन २०१०-११,२०११-१२ सन २०१२ ते जुलै २०१३ या गेल्या तीन वर्षात जिल्हयातील माध्यमिक शाळेत विमुक्त जाती व भटक्या जमातीचे एकुण किती विद्यार्थी शिक्षण घेत होते ?त्यापैकी मुलांची व मुलीची सुख्यां किती होती ?

गेल्या तीन वर्षात माध्यमिक शाळेत विमुक्त जीती व भटक्या जमातीचे विद्यार्थी संख्या खालील प्रमाणे आहे.

वर्ष	मुले	मुली	एकुण
१०-११	५५२४	५४३०	१०९५४
११-१२	६६०२	६६७८	१३२८०
१२-१३	६५०८	६३५९	१२८६८

उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी
(सामान्य)
जिल्हा परिषद, भंडारा.

४ सन २०१०-११,२०११-१२ व सन २०१२ ते जुलै २०१३ या आर्थिक वर्षात तालुकानिहाय शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क यावर किती रक्कम खर्च करण्यात आली ? तसेच जिल्हयातील किती व कोणत्या शाळांमध्ये प्रवेश सत्र वाचनालय, प्रयोगशाळा व क्रिडा शुल्क शासनामार्फत परस्पर अदा करण्यात आली आहे, नसल्यास त्याची करणे काय आहेत ?

सन २०१०-११,२०११-१२ व सन २०१२ ते जुलै २०१३ या आर्थिक वर्षात तालुकानिहाय खालील प्रमाणे शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्काची रक्कम खर्च करण्यात आली

अ.क्र.	तालुका	खर्च (वि.जा.भ.ज)			
		२०१०-११	२०११-१२	२०१२-१३	एप्रील १३ते जुलै १३
१	तुमसर	१.४१	२.०९	२.१७	तरतुद अप्राप्त
२	मोहाडी	१.१०	१.४२	१.४४	तरतुद अप्राप्त
३	भंडारा	१.८७	२.४५	२.४८	तरतुद अप्राप्त
४	पवनी	१.३४	२.०७	१.९७	तरतुद अप्राप्त
५	लाखांदुर	०.८०	१.२०	१.३५	तरतुद अप्राप्त
६	साकोली	१.२६	२.०६	१.७९	तरतुद अप्राप्त
७	लाखनी	१.०१	२.१५	१.९२	तरतुद अप्राप्त
	एकुण	८.७९	१३.४४	१३.१२	तरतुद अप्राप्त

तसेच या योजनेतंर्गत प्रवेश सत्र, वाचनालय, प्रयोगशाळा व क्रिडा शुल्क देण्याचे तसे कोणतेही निर्देश नसल्याने फक्त परिक्षा शुल्क व विनाअनुदानीत शाळेतील बी.पी.एल विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क देण्यात येते

५ सन २०१०-११,२०११-१२ व सन २०१२ ते जुलै २०१३ या कालावधीत जिल्हयातील कोणकोणत्या शांळामधिल किती मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना लागु करण्यात आली आहे, त्यापैकी ५ वी ७ वी व ८ वी ते १० वी मध्ये किती विद्यार्थी शिक्षण घेत होते, त्यापैकी किती विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती लागु केली आहे ?

भंडारा जिल्हामध्ये एकुण ५ वी ते १० च्या ५४४ शाळा असुन सर्व शाळातील विमुक्त जाती भटक्या जमातीच्या विद्यार्थ्यांना खालील प्रमाणे योजनाचा लाभ देण्यात आला

अ.क्रं.	योजनेचे नाव	लाभार्थी संख्यां (योजनेत्तर व योजनातर्गत)			
		२०१०-११	२०११-१२	२०१२-१३	एप्रील १३ ते जुलै १३
१	शिक्षण फी परिक्षा फी देणे	२९१६	२३५६	२९९३	निरंक
२	इ.५वी ते ७ वी मधिल मुलीना शिष्य.	८९६९	४९२३	४६८५	निरंक
३	माध्य.शाळेतील विद्यार्थ्यांना शिष्य.	६८५	१६६	११३६	निरंक

उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी
(सामान्य)
जिल्हा परिषद, भंडारा.

६	जिल्हा परिषद अंतर्गत माध्यमिक शाळेतील मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांसाठी राबविण्यात येत असलेल्या शिष्यवृत्ती योजनेमध्ये मागील तीन वर्षात गैरव्यवहारारची/भ्रष्टाचाराची किती प्रकरणे आढळुन आले आहेत ?त्यानुसार त्यांच्यावर कोणती कारवाई केली आहे ?	या विभागामार्फत राबविण्यात येणा-या शिष्यवृत्ती योजनामध्ये मागील तिन वर्षात गैरव्यवहार/भ्रष्टाचाराची कोणतेही प्रकरण आढळुन आले नाही.
७	(१) अनुदानीत वसतीगृह चालविणा-या स्वयंसेवी संस्थांना अनुदान प्रदान करण्याच्या अटी व शर्ती काय आहे ?	सामाजिक न्याय विभागामार्फत मान्यता प्राप्त अनुदानित वसतिगृहांना खालीलप्रमाणे अनुदान देण्यात येते व त्याच्या अटी व शर्ती खालीलप्रमाणे आहेत **१) परिपोषण अनुदान :-** विद्यार्थ्यांच्या परिपोषणावर होणारा खर्च रु.६३०/- प्रति विद्यार्थी दर महा व दिनांक १ जानेवारी २०१२ पासून रु.९००/- दरमहा प्रति विद्यार्थ्यांकरिता १० महिण्याकरिता संस्थेस अदा करण्यात येते. परिपोषण अनुदान विद्यार्थ्यांच्या सरासरी उपस्थितीच्या ७५ टक्के किंवा त्यापेक्षा जास्त असल्यास १०० टक्के अनुदान व सरासरी ७५ टक्के पेक्षा कमी असल्यास उपस्थितीप्रमाणे परिपोषण अनुदान देय आहे. **२) कर्मचारी मानधन :-** वसतिगृहात कार्यरत अधिक्षक यांना रु.४५००/- दरमहा, स्वयंपाकी रु.३७५०/- मदतनीस रु.३०००/- दरमहा व चौकीदार यांना रु३०००/- दरमहा मानधन बँकेद्वारे अदा करण्यात येते. दिनांक १५.६.२०१३ पासून मानधनात वाढ झालेली असून अधिक्षक यांना रु.८०००/-दरमहा , स्वयंपाकी रु.६०००/- दरमहा, मदतनीस रु.५०००/-दरमहा व चौकीदार रु.५०००/- दरमहा अदा करण्यात येते **३) इमारत भाडे :-** वसतिगृहाकरिता संस्थेने भाड्याने घेतलेल्या इमारतीचे कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, जिल्हा परिषद यांनी मंजूर केलेल्या इमारत भाड्याच्या ७५ टक्के इमारत भाडे संस्थेस अदा करण्यात येते. शासन निर्णयानुसार प्रति विद्यार्थी किमान २४ चौ.फुट व जास्तीत जास्त ४० चौ.फुट जागा अनुज्ञेय आहे. शासन निर्णयानुसार अनुज्ञेय इमारत भाडेची परिगणणा करुन इमारत भाडे अदा करण्यात येते.

उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी
(सामान्य)
जिल्हा परिषद, भंडारा.

	(२) सन २०१०-११, २०११-१२, २०१२ ते जुलै २०१३ या कालावधीत अनुदानित वसतिगृहातील लाभार्थ्यांना दरमहा पालनपोषण अनुदान, अधिक्षकाचे वेतन, वसतिगृह भाडे, इमारत परिरक्षण अनुदान व भांडी फर्निचर इत्यादीच्या खरेदीवर किती अनुदान देण्यात आले आहे, त्यापैकी किती रक्कम खर्च करण्यात आली.	अनुदानित वसतिगृहात एकुण १३ टक्के विजाभज विद्यार्थ्यांना प्रवेश देण्यात येते. वसतिगृहास दरमहा अनुज्ञेय असलेल्या अनुदानाची माहिती खालीलप्रमाणे आहे

दरमहा देय पालनपोषण अनुदान	दरमहा देय अधिक्षक वेतन	दरमहा देय वसतिगृह इमारत भाडे	भांडी	फर्निचर
रु.६३०/- प्रति महा प्रति विद्यार्थी	रु.४५००/- दरमहा	कार्यकारी अभियंता सार्वजनीक बांधकाम विभाग, जि.प. यांनी दरमहा निर्धारीत केलेले इमारत भाडेच्या ७५%	अनुदान देय नाही	अनुदान देय नाही.

विजा/भज चे एक वसतिगृह असून त्याची मान्य संख्या २४ आहे. वसतिगृहावर झालेल्या खर्चाची माहिती खालीलप्रमाणे आहे.

अ.क्र.	वर्ष	६० टक्के अग्रीम परिपोषण अनुदान	४० टक्के अंतीम परिपोषण अनुदान	कर्मचारी वेतन	इमारत भाडे	एकुण
१	२०१०-२०११	९०७२०	४८८१०	५४०००	-	१९३५३०
२	२०११-२०१२	९०७२०	५६७००	५४०००	-	२०१४२०
३	२०१२-१३	८६८३२	७७२५८	४९५००	-	२१३५९०
४	एप्रील १३ ते जुलै १३	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक

उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी
(सामान्य)
जिल्हा परिषद, भंडारा.

मुख्य कार्यकारी अधिकारी
जिल्हा परिषद, भंडारा

परिशिष्ट - दोन

जिल्हा परिषद, भंडारा यांचेकडून दिनांक १७ जून, २०१५ रोजी विभागीय सचिवांच्या साक्षीच्या वेळी समितीला पुरविण्यात आलेली माहिती

जोडपत्र

भंडारा जिल्हा परिषदेच्या सेवेतील सरळसेवा भरती पध्दतीने भरलेल्या विमुक्त जाती व भटक्या जमातीच्या प्रवर्गातील अधिकारी, तांत्रिक व अतांत्रिक पदावरील कर्मचा-यांची मे, २०१५ अखेरपर्यतची सद्य:स्थिती, बिंन्दू नामावलीनुसार शिल्लक असलेल्या अनुशेषाची माहिती व रिक्त पदे दर्शविणारे विवरणपत्र

अतांत्रिक / तांत्रिक पदे

अ.क्र.	पदाचे नांवे	वर्ग	वेतन श्रेणी	एकूण मंजूर पदे	भरलेली पदे	रिक्त पदे	विमुक्त जाती व भटक्या जमातीसाठी अ ब क ड यादीनुसार आरक्षीत असलेल्या पदांची संख्या				विमुक्त जाती व भटक्या जमातीसाठी अ ब क ड यादीनुसार प्रत्यक्षात भरण्यात आलेल्या पदांची संख्या				अनुशेष	अभिप्राय/ शेरा
१	२	३	४	५	६	७	८				९				१०	११
							अ	ब	क	ड	अ	ब	क	ड		
१	वि.अ./व.सहा (सांख्यिकी)	वर्ग-३	९३००-३४८००	१९	१९	००	०	१	१	०	०	१	१	०	००	
२	लघुलेखक उच्चश्रेणी	वर्ग-३	९३००-३४८००	०१	०१	००	०	०	०	०	०	०	०	०	००	
३	लघुलेखक निम्मश्रेणी	वर्ग-३	९३००-३४८००	०१	०१	००	०	०	०	०	०	०	०	०	००	
४	लघुटंकलेखक	वर्ग-३	५२००-२०२००	०१	०१	००	०	०	०	०	०	०	०	०	००	
५	वरिष्ठ सहा (लिपीक) सरळसेवा	वर्ग-३	५२००-२०२००	२७	२७	००	१	१	१	०	१	१	१	०	००	
६	वरिष्ठ सहा (लिपीक) निवडीने	वर्ग-३	५२००-२०२००	२७	२२	०५	१	१	१	०	०	१	०	०	०२	स्पर्धेचे उमेदवार उपलब्ध न झाल्याने
७	कनिष्ठ सहाय्यक	वर्ग-३	५२००-२०२००	१८७	१८५	०२	५	५	६	४	२	१६	१	१	००	
८	वाहन चालक	वर्ग-३	५२००-२०२००	११	२६	००	१	०	०	०	०	०	०	०	०१	से.नि.मुळे रिक्त
९	कनिष्ठ लेखाअधिकारी	वर्ग-३	९३००-३४८००	०३	०३	००	०	०	०	०	०	०	०	०	००	
१०	वरिष्ठ सहा. (लेखा)	वर्ग-३	५२००-२०२००	०६	०६	००	०	०	०	०	०	०	०	०	००	
११	कनिष्ठ सहाय्यक (लेखा)	वर्ग-३	५२००-२०२००	१९	१८	०१	०	०	१	१	०	०	१	१	००	
१२	विस्तार अधिकारी (पं/IRDP)	वर्ग-३	९३००-३४८००	०६	०६	००	१	०	०	०	०	०	०	०	०१	पद रिक्त नाही.
१३	ग्राम विकास अधिकारी	वर्ग ३	५२००-२०२००	१७	१२	०५	१	१	०	०	०	०	०	०	०२	स्पर्धेचे उमेदवार उपलब्ध नझाल्याने
१४	ग्रामसेवक	वर्ग-३	५२००-२०२००	३२७	३०२	२५	१०	८	११	७	७	९	१०	६	०४	जिल्हा विभाजनाने अधिकचे कर्मचारी कार्यरत असल्याने
१५	औषधी निर्माता	वर्ग-३	५२००-२०२००	३८	३८	००	१	१	१	१	१	१	१	१	००	

उप मुख्यकार्यकारी अधिकारी
(साधारण)
जिल्हा परीषद भंडारा

अ.क्र.	पदाचे नांवे	वर्ग	वेतन श्रेणी	एकूण मंजूर पदे	भरलेली पदे	रिक्त पदे	विमुक्त जाती व भटक्या जमातीसाठी अ ब क ड यादीनुसार आरक्षीत असलेल्या पदांची संख्या				विमुक्त जाती व भटक्या जमातीसाठी अ ब क ड यादीनुसार प्रत्यक्षात भरण्यात आलेल्या पदांची संख्या				अनुशेष	अभिप्राय/ शेरा
१	२	३	४	५	६	७	८				९				१०	११
							अ	ब	क	ड	अ	ब	क	ड		
१६	प्रयोग शाळा तंत्रज्ञ	वर्ग-३	९३००-३४८००	०३	०३	००	०	०	०	०	०	१	०	०	+१	भंडारा जिल्हा विभाजनापुर्विच भरण्यात आलेले पद
१७	कृष्ठरोग तंत्रज्ञ (डाईंग)	वर्ग-३	५२००-२०२००	०७	०७	००	०	०	०	०	०	०	०	०	००	
१८	आरोग्य सेवक ४० % (पु)	वर्ग-३	५२००-२०२००	४७	५५	+८	१	१	२	१	३	२	६	०	+६	
१९	आरोग्य सेवक ५० % (पु)	वर्ग-३	५२००-२०२००	५९	३४	२५	२	१	२	१	०	०	०	०	०६	४०% शस्त्रीव पदे मध्ये जादा पदे भरलेले असल्याने
२०	आरोग्य सेविका (महिला)	वर्ग-३	५२००-२०२००	२२७	२१७	१०	७	६	८	४	४	१३	७	१	०	
२१	सहाय्यक वैद्यकिय अधिकारी	वर्ग-३	९३००-३४८००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	००	सदर पदे शासनाकडे वर्ग करण्यात आले.
२२	कृषि अधिकारी	वर्ग-३	९३००-३४८००	३	२	०१	०	०	०	०	०	०	०	०	००	
२३	विस्तार अधिकारी (कृषि)	वर्ग-३	९३००-३४८००	९	८	१	०	१	०	०	०	१	०	०	००	
२४	कनिष्ठ अभियंता	वर्ग-३	९३००-३४८००	३०	२५	५	१	१	१	०	०	०	१	०	०२	से.नि.व राजीनामामुळे

उप मुख्यकार्यकारी अधिकारी
(सामान्य)
जिल्हा परीषद भंडारा

अ.क्र.	पदाचे नांवे	वर्ग	वेतन श्रेणी	एकूण मंजूर पदे	भरलेली पदे	रिक्त पदे	विमुक्त जाती व भटक्या जमातीसाठी अ ब क ड यादीनुसार आरक्षीत असलेल्या पदांची संख्या				विमुक्त जाती व भटक्या जमातीसाठी अ ब क ड यादीनुसार प्रत्यक्षात भरण्यात आलेल्या पदांची संख्या				अनुशेष	अभिप्राय/ शेरा
१	२	३	४	५	६	७	८				९				१०	११
							अ	ब	क	ड	अ	ब	क	ड		
२६	स्थापत्य अभियांत्रीकी सहाय्यक (सरळसेवा)	वर्ग-३	५२००-२०२००	२२	२१	०१	१	०	१	०	१	०	१	०	००	
२७	स्थापत्य अभियांत्रीकी सहाय्यक (समावेशन)	वर्ग-३	५२००-२०२००	१९	११	०८	१	१	०	०	०	०	०	०	०२	समावेशनासाठी पात्र उमेदवार उपलब्ध नाही
२८	आरेखक	वर्ग-३	५२००-२०२००	०१	०१	००	०	०	०	०	०	०	०	०	००	
२९	कनिष्ठ आरेखक	वर्ग-३	५२००-२०२००	०२	०१	०१	०	०	०	०	०	०	०	०	००	डाईंग कँडर
३०	कनिष्ठ यांत्रिकी	वर्ग-३	५२००-२०२००	०१	०१	००	०	०	०	०	०	०	०	०	००	
३१	वायरमन	वर्ग-३	५२००-२०२००	०१	०१	००	०	०	०	०	०	०	०	०	००	
३२	जोडारी	वर्ग-३	५२००-२०२००	०१	०१	००	०	०	०	०	०	०	०	०	००	
३३	कनिष्ठ अभियंता (ल.पा)	वर्ग-३	९३००-३४८००	२०	१८	०२	१	१	०	०	०	१	०	०	०१	दि.२६.५.१५ पासून विजा अ चे पद रिक्त
३४	कनिष्ठ अभियंता (स्था)(ग्रा.पा.पु)	वर्ग-३	९३००-३४८००	०६	०६	००	१	०	०	०	०	१	०	०	००	परिवर्तणीय नियमानुसार आंजिब २२-१-०६ ला पद भरले आहे
३५	पशुधन पर्यवेक्षक	वर्ग-३	५२००-२०२००	३६	३३	०३	१	१	१	१	१	२	१	०	००	भज ब मध्ये जादा पद भरल्यामुळे १ चा अनुशेष.

उप मुख्यकार्यकारी अधिकारी
(सामान्य)
जिल्हा परीषद भंडारा

अ.क्र.	पदाचे नांवे	वर्ग	वेतन श्रेणी	एकूण मंजूर पदे	भरलेली पदे	रिक्त पदे	विमुक्त जाती व भटक्या जमातीसाठी अ ब क ड यादीनुसार आरक्षीत असलेल्या पदांची संख्या				विमुक्त जाती व भटक्या जमातीसाठी अ ब क ड यादीनुसार प्रत्यक्षात भरण्यात आलेल्या पदांची संख्या				अनुशेष	अभिप्राय/ शेरा
१	२	३	४	५	६	७	८				९				१०	११
							अ	ब	क	ड	अ	ब	क	ड		
३६	पर्यवेक्षिका (सरळसेवा)	वर्ग-३	९३००-३४८००	२४	२७	+३	०	१	१	१	०	१	०	०	०२	मंजूर पदापेक्षा जादा पदे भरली असल्यामुळे अनुशेष शिल्लक
३७	पर्यवेक्षिका (स्पर्धा)	वर्ग-३	९३००-३४८००	२४	१८	६	१	१	१	०	०	१	०	०	०२	विजा अ जाहीरात व्दारे उमेदवार उपलब्ध झाले नाही. भज क जाहीरातीने भरण्यात येतील.
३८	विस्तार अधिकारी शि. श्रेणी-२	वर्ग-३	९३००-३४८००	१०	१०	००	१	०	०	०	१	०	०	०	००	
३९	उ.श्रे.स.शि.	वर्ग-३	९३००-३४८००	११६	११६	००	४	३	४	२	१	३	१	१	०७	पद रिक्त नाही
४०	नि.श्रे.स.शि.	वर्ग-३	५२००-२०२००	११९	९६	२३	४	३	४	२	०	३	०	१	०९	
४१	क.म.शि.	वर्ग-३	९३००-३४८००	७६	५५	२१	२	२	३	१	२	२	२	१	०१	
४२	स. शिक्षक	वर्ग-३	५२००-२०२००	२८०३	२६८६	११७	८४	७०	९८	५६	७६	६८	९६	४८	२०	
४३	प्रयोगशाळा सहाय्यक	वर्ग-३	५२००-२०२००	१०	१०	००	१	०	०	०	०	१	०	०	००	
	एकुण			**४३६७**	**४१३१**	**२३६**	**१३४**	**१११**	**१४८**	**८२**	**१००**	**१२९**	**१३०**	**६१**	**५५**	वा.वा.मध्ये १५ अधिकची पदे भरली असल्याने
वर्ग - ४ (गट-ड)																
१	परिचर	वर्ग-४	४४४०-७४४०	५१३	४९४	१९	१५	१३	१८	१०	२	४७	६	३	००	+ २ पदे भरलेली आहेत.
२	स्वच्छक	वर्ग-४	४४४०-७४४०	३३	१४	१९	०	०	०	०	०	०	०	०	००	
३	प्रयोगशाळा परिचर	वर्ग-४	५२००-२०२००	३२	२८	०४	१	१	१	१	०	०	०	०	०४	
	एकुण			**५७८**	**५३६**	**४२**	**१६**	**१४**	**१९**	**११**	**०२**	**४७**	**०६**	**०३**	**०४**	

उप मुख्यकार्यकारी अधिकारी
(सामान्य)
जिल्हा परीषद भंडारा

विमुक्त जाती व भटक्या जमाती कल्याण समिती प्रश्नावली
शैक्षणिक लाभाच्या योजना/आर्थिक उन्नतीच्या योजना

अ.क्र.	प्रश्न	उत्तर
१	२	३
१	जिल्हा परिषदेसाठी सन २०१२-१३,२०१३-१४,ते २०१४-१५ व सन एप्रिल २०१५ ते मे २०१५ या आर्थिक वर्षात वर्षनिहाय मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिक्षणासाठी किती तरतुद करण्यात आली, त्यापैकी विमुक्त जाती व भटक्या जमातीच्या कल्याणासाठी शासनाने किती रक्कमची तरतुद केली होती ?	जिल्हा परिषदेच्या समाज कल्याण विभागाकरीता सन २०१२-१३,२०१३-१४,२०१४-१५ ते एप्रिल २०१५ ते मे १५ मागासवर्गीयाच्या शिक्षणाकरीता खालील प्रमाणे तरतुद शासनाकडुन प्राप्त झाली (रु.लाखात)

अ.क्रं.	योजनेचे नाव	वर्ष (योजनेत्तर व योजनातर्गत)			
		२०१२-१३	२०१३-१४	२०१४-१५	एप्रील १५ ते मे १५
१	औद्यो.प्रशिक्षण संस्थेतील विद्यार्थ्यांना विघावेतन	०.१५	०.४७	०.३७	तरतुद अप्राप्त
२	अ. व्य. काम करणा-या पालकांच्या मुलाना शिष्यवृत्ती	४१.८४	४५.१०	३१.००	तरतुद अप्राप्त
३	शिक्षण फी परिक्षा फी देणे	२४.२२	२७.५५	२५.९६	०.१२
४	इ.५वी ते ७ वी मधिल मुलीना शिष्य.	५२.६७	५२.८१	३६.७२	०.२०
५	अनु.वसतिगृहाना अनुदान	२५०.२८	१८९.२०	२६८.३४	३२.५०
६.	इ.८ वी ते १० वी मधिल मुलीना शिष्य.	५२.४६	४८.००	२३.३७	तरतुद अप्राप्त
७	माध्य.शाळेतील विद्यार्थ्यांना शिष्य.	१२.२०	११.३३	१३.३०	०.१६
	वरील तरतुदीपैकी विमुक्त जाती व भटक्या जमातीच्या शिक्षणाकरिता खालील प्रमाणे तरतुद शासनाकडुन प्राप्त झाली				
१	शिक्षण फी परिक्षा फी देणे	१३.१२	१०.८५	११.३२	०.१२
२	इ.५वी ते ७ वी मधिल मुलीना शिष्य.	२८.११	२६.४१	२१.७१	०.२०
३	अनु.वसतिगृहाना अनुदान	२.२८	२.४५	३.००	१.५०
४	माध्य.शाळेतील विद्यार्थ्यांना शिष्य.	२.३५	२.५३	३.१०	०.१६

उप मुख्यकार्यकारी अधिकारी
(सामान्य)
जिल्हा परीषद भंडारा

२. विमुक्त जाती व भटक्या जमातीच्या कल्याणासाठी सन २०१२-१३,२०१३-१४,ते २०१४-१५ व सन एप्रिल २०१५ ते मे २०१५या आर्थिक वर्षातील वर्षात शासनामार्फत कोणकोणत्या कल्याणकारी योजना राबविण्यात आल्या आहेत,सदर योजनांवर वर्षनिहाय किती रक्कम खर्च करण्यात आली ?

विमुक्त जाती व भटक्या जमातीच्या कल्याणासाठी सन २०१२-१३,२०१३-१४,२०१४-१५ ते एप्रिल २०१५ ते मे १५ या आर्थिक वर्षात शासनामार्फत खालील प्रमाणे शैक्षणिक योजना राबविण्यात आल्या व त्यावर खालील प्रमाणे खर्च करण्यात आला

(रु.लाखात)

अ.क्रं.	योजनेचे नाव	खर्च (योजनेत्तर व योजनातर्गत)			
		२०१२-१३	२०१३-१४	२०१४-१५	एप्रील १५ ते मे १५
१	शिक्षण फी परिक्षा फी देणे	१३.१२	१०.८५	११.३२	--
२	इ.५वी ते ७ वी मधिल मुलीना शिष्य.	२८.११	२६.४१	२१.७१	--
३	अनु.वसतिगृहाना अनुदान	२.१४	२.४५	३.००	--
४	माध्य.शाळेतील विद्यार्थ्यांना शिष्य.	२.३५	२.५३	३.१०	--

नॉन टि.एस.पी. अंतर्गत योजना निहाय झालेला खर्च

शिक्षण विभाग (प्राथमिक)

(आकडे लाखात)

वर्ष	गणवेश व लेखन साहित्य	उपस्थिती भत्ता
१२-१३	१.६३/-	अप्राप्त
१३-१४	१.६३/-	१.४४/-
१४-१५	०.००/-	१.५४/-

उप मुख्यकार्यकारी अधिकारी
(सामान्य)
जिल्हा परीषद भंडारा

३ सन २०१२-१३,२०१३-१४,ते २०१४-१५ व सन एप्रिल २०१५ ते मे २०१५ या गेल्या तीन वर्षात जिल्हयातील माध्यमिक शाळेत विमुक्त जाती व भटक्या जमातीचे एकुण किती विद्यार्थी शिक्षण घेत होते ?त्यापैकी मुलांची व मुलीची सुख्यां किती होती ?

गेल्या तीन वर्षात माध्यमिक शाळेत विमुक्त जीती व भटक्या जमातीचे विद्यार्थी संख्या खालील प्रमाणे आहे.

वर्ष	मुले	मुली	एकुण
१२-१३	८६०३	८८६६	१७४६९
१३-१४	८०१६	८१९२	१६२०८
१४-१५	७८८८	७९६५	१५८५३

४ सन २०१२-१३,२०१३-१४,ते २०१४-१५ व सन एप्रिल २०१५ ते मे २०१५ या आर्थिक वर्षात तालुकानिहाय शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क यावर किती रक्कम खर्च करण्यात आली ? तसेच जिल्हयातील किती व कोणत्या शाळांमध्ये प्रवेश सत्र वाचनालय, प्रयोगशाळा व क्रिडा शुल्क शासनामार्फत परस्पर अदा करण्यात आली आहे, नसल्यास त्याची करणे काय आहेत ?

सन २०१२-१३,२०१३-१४,२०१४-१५ ते एप्रिल २०१५ ते मे १५या आर्थिक वर्षात तालुकानिहाय खालील प्रमाणे शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्काची रक्कम खर्च करण्यात आली

अ.क्र.	तालुका	खर्च (वि.जा.भ.ज)			
		२०१२-१३	२०१३-१४	२०१४-१५	एप्रील १५ ते मे १५
१	तुमसर	२.१७	१.९७	१.८३	--
२	मोहाडी	१.४४	१.१०	१.२३	--
३	भंडारा	२.४८	१.९९	१.८६	--
४	पवनी	१.९७	२.०५	१.९८	--
५	लाखांदुर	१.३५	०.९७	१.०३	--
६	साकोली	१.७९	१.६७	१.९८	--
७	लाखनी	१.९२	१.१०	१.४१	--
	एकुण	१३.१२	१०.८५	११.३२	--

तसेच या योजनेतंर्गत प्रवेश सत्र, वाचनालय, प्रयोगशाळा व क्रिडा शुल्क देण्याचे तसे कोणतेही निर्देश नसल्याने फक्त परिक्षा शुल्क व विनाअनुदानीत शाळेतील बी.पी.एल विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क देण्यात येते

उप मुख्यकार्यकारी अधिकारी
(सामान्य)
जिल्हा परीषद भंडारा

५	सन २०१२-१३,२०१३-१४,ते २०१४-१५ व सन एप्रिल २०१५ ते मे २०१५या कालावधीत जिल्हयातील कोणकोणत्या शांळामधिल किती मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना लागु करण्यात आली आहे, त्यापैकी ५ वी ७ वी व ८ वी ते १० वी मध्ये किती विद्यार्थी शिक्षण घेत होते, त्यापैकी किती विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती लागु केली आहे ?	भंडारा जिल्हामध्ये एकुण ५ वी ते १० च्या ५४४ शाळा असुन सर्व शाळातील विमुक्त जाती भटक्या जमातीच्या विद्यार्थ्यांना खालील प्रमाणे योजनाचा लाभ देण्यात आला. अ.क्रं. | योजनेचे नाव | लाभार्थी संख्यां (योजनेत्तर व योजनातर्गत) | २०१२-१३ | २०१३-१४ | २०१४-१५ | एप्रील १५ ते मे १५ १ | शिक्षण फी परिक्षा फी देणे | २९९३ | ३०४८ | २८१९ | निरंक २ | इ.५वी ते ७ वी मधिल मुलीना शिष्य. | ४६८५ | ४१४६ | ३८७३ | निरंक ३ | माध्य.शाळेतील विद्यार्थ्यांना शिष्य. | ११३६ | ९४५ | ११७१ | निरंक
६	जिल्हा परिषद अंतर्गत माध्यमिक शाळेतील मागासवर्गीय विद्यार्थ्या साठी राबविण्यात येत असलेल्या शिष्यवृत्ती योजनेमध्ये मागील तीन वर्षात गैरव्यवहारारची /भ्रष्टाचा राची किती प्रकरणे आढळुन आले आहेत ?त्यानुसार त्यांच्यावर कोणती कारवाई केली आहे ?	या विभागामार्फत राबविण्यात येणा-या शिष्यवृत्ती योजनामध्ये मागील तिन वर्षात गैरव्यवहार/भ्रष्टाचाराची कोणतेही प्रकरण आढळुन आले नाही.
७	(१) अनुदानीत वसतीगृह चालविणा-या स्वयंसेवी संस्थांना अनुदान प्रदान करण्याच्या अटी व शर्ती काय आहे ?	सामाजिक न्याय विभागामार्फत मान्यता प्राप्त अनुदानित वसतिगृहांना खालीलप्रमाणे अनुदान देण्यात येते व त्याच्या अटी व शर्ती खालीलप्रमाणे आहेत **१) परिपोषण अनुदान :-** विद्यार्थ्यांच्या परिपोषणावर होणारा खर्च रु.६३०/- प्रति विद्यार्थी दर महा व दिनांक १ जानेवारी २०१२ पासून रु.९००/- दरमहा प्रति विद्यार्थ्यांकरिता १० महिण्याकरिता संस्थेस अदा करण्यात येते. परिपोषण अनुदान विद्यार्थ्यांच्या सरासरी उपस्थितीच्या ७५ टक्के किंवा त्यापेक्षा जास्त असल्यास १०० टक्के अनुदान व सरासरी ७५ टक्के पेक्षा कमी असल्यास उपस्थितीप्रमाणे परिपोषण अनुदान देय आहे. **२) कर्मचारी मानधन :-** वसतिगृहात कार्यरत अधिक्षक यांना रु.४५००/- दरमहा, स्वयंपाकी रु.३७५०/- मदतनीस रु.३०००/- दरमहा व चौकीदार यांना रु३०००/- दरमहा मानधन बॅकेद्वारे अदा करण्यात येते. दिनांक १५.६.२०१३ पासून मानधनात वाढ झालेली असून अधिक्षक यांना रु.८०००/-दरमहा , स्वयंपाकी रु.६०००/- दरमहा, मदतनीस रु.५०००/-दरमहा व चौकीदार रु.५०००/- दरमहा अदा करण्यात येते.

उप मुख्यकार्यकारी अधिकारी
(सभाध्य)

		३) इमारत भाडे :- वसतिगृहाकरिता संस्थेने भाड्याने घेतलेल्या इमारतीचे कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, जिल्हा परिषद यांनी मंजूर केलेल्या इमारत भाड्याच्या ७५ टक्के इमारत भाडे संस्थेस अदा करण्यात येते. शासन निर्णयानुसार प्रति विद्यार्थी किमान २४ चौ.फुट व जास्तीत जास्त ४० चौ.फुट जागा अनुज्ञेय आहे. शासन निर्णयानुसार अनुज्ञेय इमारत भाडेची परिगणणा करुन इमारत भाडे अदा करण्यात येते.
	(२) सन २०१२-१३, २०१३-१४, २०१४-१५ ते मे २०१५ या कालावधीत अनुदानित वसतिगृहा तील लाभार्थ्यांना दरमहा पालनपोषण अनुदान, अधिक्षकाचे वेतन, वसतिगृह भाडे, इमारत परिरक्षण अनुदान व भांडी फर्निचर इत्यादीच्या खरेदीवर किती अनुदान देण्यात आले आहे, त्यापैकी किती रक्कम खर्च करण्यात आली.	अनुदानित वसतिगृहात एकुण १३ टक्के विजाभज विद्यार्थ्यांना प्रवेश देण्यात येते. वसतिगृहास दरमहा अनुज्ञेय असलेल्या अनुदानाची माहिती खालीलप्रमाणे आहे दरमहा देय अधिक्षक वेतन | दरमहा देय अधिक्षक वेतन | दरमहा देय अधिक्षक वेतन | दरमहा देय अधिक्षक वेतन | दरमहा देय अधिक्षक वेतन रु.८०००/- दरमहा | रु.८०००/- दरमहा | रु.८०००/- दरमहा | रु.८०००/- दरमहा | रु.८०००/- दरमहा विजाभज चे एक वसतिगृह असून त्याची मान्य संख्या २४ आहे. वसतिगृहावर झालेल्या खर्चाची माहिती खालीलप्रमाणे आहे. अ.क्र. | वर्ष | ६० टक्के अग्रीम परिपोषण अनुदान | ४० टक्के अंतीम परिपोषण अनुदान | कर्मचारी वेतन | इमारत भाडे | एकुण १ | २०१२-१३ | ८६८३२ | ७७२५८ | ४९५०० | -- | २१३५९० २ | २०१३-१४ | १,२९,००० | ३२१३४ | ८३,८६६ | -- | २,४५,००० ३ | २०१४-१५ | १,२९,००० | ७५,००० | ९६,००० | -- | ३,००,००० ४ | एप्रील १५ ते मे १५ | निरंक | निरंक | निरंक | निरंक | निरंक

उप मुख्यकार्यकारी अधिकारी
(सभाध्य)
जिल्हा परीषद भंडारा

15-6-2015

मुख्य कार्यकारी अधिकारी
जिल्हा परिषद भंडारा

परिशिष्ट - तीन

समितीच्या बैठकींचे संक्षिप्त कार्यवृत्त

पहिली बैठक

विमुक्त जाती व भटक्या जमाती कल्याण समितीची बैठक मंगळवार, दिनांक २४ सप्टेंबर २०१३ रोजी जिल्हा परिषद, भंडारा येथे आयोजित करण्यात आली होती. सदर बैठकीस खालील सन्माननीय सदस्य उपस्थित होते :–

उपस्थिती :

१. डॉ. नामदेव उसेंडी, वि.स.स., तथा समिती प्रमुख.

२. श्री. नरेंद्र भोंडेकर, वि.स.स.

३. श्री. पृथ्वीराज साठे, वि.स.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय :

१. श्री. जितेंद्र भोळे, उप सचिव

२. श्री. दामोदर गायकर, कक्ष अधिकारी

जिल्हा परिषद, भंडारा :

१) श्री. अरुण दुबे, मुख्य कार्यकारी अधिकारी,

२) श्री. जेजूरकर, प्र. अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी,

३) श्रीमती मंजुषा प्रदिप ठक्कर, उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (पं.),

४) श्री. सुधीर वाळके, उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (सा.प्र.वि.),

५) श्री. पंकज लक्ष्मण गिरी, प्र.मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी,

६) डॉ. एन.एस. वानखेडे, जिल्हा आरोग्य अधिकारी,

७) श्री. अजय कडू, जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था,

८) डॉ. एस. आर. लुंगे, सहायक जिल्हा आरोग्य अधिकारी,

९) श्री. द. रा. गजभिये, कार्यकारी अभियंता, ल.पा.जि.प.,

१०) श्री. एन. आर. निनावे, कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, जि.प.,

११) श्री. सतीश सुशीर, कार्यकारी अधिकारी (ग्रामपंचायत),

१२) श्री. सी. एम. कांबळे, जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, जि.प.,

१३) श्री. किसन शेन्डे, शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक),

१४) श्री. व्ही. टी. गऱ्हाटे, शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक),

१५) श्री. जी. सी. भोंगाडे, उप शिक्षणाधिकारी,

१६) श्री. एन. एल. किरवे, कृषी विकास अधिकारी.

सहायक आयुक्त, मागासवर्गीय कक्ष, नागपूर :

श्री. के. एन. के. राव, सहायक आयुक्त

सदर बैठकीत समितीने जिल्हा परिषद, भंडारा यांच्या सेवेतील विमुक्त जाती व भटक्या जमातीचे अधिकारी व कर्मचारी यांची भरती, बढती, आरक्षण व अनुशेष तसेच त्यांचेसाठी राबविण्यात येणाऱ्या विविध कल्याणकारी योजनांबाबत संबंधित अधिकाऱ्यांशी चर्चा केली.

दुसरी बैठक

विमुक्त जाती व भटक्या जमाती कल्याण समितीची बैठक बुधवार, दिनांक १७ जून २०१५ रोजी विधान भवन, मुंबई येथे आयोजित करण्यात आली होती. बैठकीस खालील सन्मानीय सदस्य उपस्थित होते :–

उपस्थिती :

१) श्री. बाळासाहेब सानप, वि.स.स. तथा समिती प्रमुख

२) श्री. सुधाकर कोहळे, वि.स.स.

३) श्री. प्रभुदास भिलावेकर, वि.स.स.

४) श्री. महेश चौघुले, वि.स.स.

५) डॉ. तुषार राठोड, वि.स.स.

६) श्री. किशोर पाटील, वि.स.स.

७) श्री. सुरेश धानोरकर, वि.स.स.

८) श्री. कुणाल पाटील, वि.स.स.

९) डॉ. संतोष टारफे, वि.स.स.

१०) श्री. महादेव जानकर, वि.प.स.

११) श्री. रामराव वडकुते, वि.प.स.

१२) श्री. हरिसिंग राठोड, वि.प.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय :

श्री. राजेश तारवी, उप सचिव

विभागीय प्रतिनिधी :

१) श्री. व्ही. गिरीराज, प्रधान सचिव, महाराष्ट्र शासन, ग्रामविकास व जलसंधारण (ग्रामविकास) विभाग.

२) श्री. उज्वल ऊके, प्रधान सचिव, महाराष्ट्र शासन, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग,

३) श्री. प्रमोद नलावडे, सचिव, महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभाग (मा.व.क.),

४) श्री. अ. ए. कुलकर्णी, उप सचिव, महाराष्ट्र शासन, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग.

जिल्हा परिषद, भंडारा :

१) श्री.राजेंद्र निंबाळकर, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, भंडारा,
२) श्री. सुधीर वाळके, उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (सा.प्र.वि.),
३) श्री. प्रभाकर परदेशी, सहायक संचालक, विजाभज, इमाव कल्याण विभाग,
४) श्री. दिपक केदार, मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी,
५) श्री. आर. व्ही. बनसोड, व्यवस्थापकीय संचालक, वसंतराव नाईक आर्थिक विकास महामंडळ,
६) डॉ. विजय डोईफोडे, जिल्हा आरोग्य अधिकारी,
७) श्री. ए. आर. रामटेके, जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद, भंडारा,
८) श्री. ए. ना. मडावी, शिक्षण अधिकारी.

सदर बैठकीत समितीने प्रधान सचिव, ग्रामविकास विभाग, प्रधान सचिव, समाजिक न्याय विभाग व सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग (मागासवर्ग कक्ष) यांची साक्ष घेतली.

तिसरी बैठक

विमुक्त जाती व भटक्या जमाती कल्याण समितीची बैठक गुरुवार, दिनांक २३ जुलै २०१५ रोजी विधान भवन, मुंबई येथे आयोजित करण्यात आली होती. बैठकीत खालीलप्रमाणे सन्माननीय सदस्य उपस्थित होते :–

उपस्थिती

१) श्री. बाळासाहेब सानप, वि.स.स. तथा समिती प्रमुख
२) श्री. सुधाकर कोहळे, वि.स.स.
३) श्री. प्रभुदास भिलावेकर, वि.स.स.
४) डॉ. तुषार राठोड, वि.स.स.
५) श्री. किशोर पाटील, वि.स.स.
६) श्री. सुरेश धानोरकर, वि.स.स.
७) डॉ. संतोष टारफे, वि.स.स.
८) श्री. भाऊसाहेब पाटील-चिकटगांवकर, वि.स.स.
९) श्री. महादेव जानकर, वि.प.स.
१०) श्री. रामराव वडकुते, वि.प.स.
११) श्री. राजेंद्र जैन, वि.प.स.
१२) श्री. हरिसिंग राठोड, वि.प.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय :

१. डॉ. अनंत कळसे, प्रधान सचिव
२. श्री. राजेश तारवी, उप सचिव
३. श्री. दामोदर गायकर, कक्ष अधिकारी.

समितीने प्रारुप अहवालावर विचार करून काही दुरुस्त्यांसह तो संमत केला.

शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई